

เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุน

โดย

คณะทำงานการจัดการความรู้ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

คำนำ

การจัดการความรู้ของสาขาวิชาวิทยาการจัดการในปีงบประมาณ พ.ศ.2559 ได้กำหนดประเด็นความรู้ที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของสาขาวิชาในพันธกิจด้านการวิจัยไว้ 1 ประเด็น คือ “เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุน” เพื่อให้อาจารย์ของสาขาวิชามีโอกาสได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยมากขึ้นโดยเฉพาะอาจารย์ที่มีประสบการณ์วิจัยน้อยหรือไม่มีประสบการณ์วิจัย โดยคณะกรรมการจัดการความรู้ของสาขาวิชาได้รวบรวมความรู้จากอาจารย์ผู้มีประสบการณ์วิจัย และได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากแหล่งทุนทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยในรูปแบบของการอภิปรายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2559 ประกอบกับข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ เพื่อนำมาจัดทำเป็นเอกสาร “เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุน” และเผยแพร่ให้อาจารย์ของสาขาวิชาได้นำไปใช้ประโยชน์ในการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยต่อไป

การจัดทำเอกสาร “เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุน” ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดีโดยได้รับความอนุเคราะห์จากอาจารย์ของสาขาวิชาวิทยาการจัดการโดยเฉพาะอาจารย์ที่ร่วมเป็นผู้อภิปราย 6 คน คือ 1) รองศาสตราจารย์ ดร.จีระ ประทีป 2) รองศาสตราจารย์ ดร.เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์ 3) รองศาสตราจารย์ ดร.ราณี อิลิชัยกุล 4) รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ รุ่งเรืองกลกิจ 5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพดล อุดมวิศวกุล 6) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์ เข้มทอง ซึ่งคณะกรรมการจัดการความรู้ใคร่ขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

คณะกรรมการจัดการความรู้

กุมภาพันธ์ 2559

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
หลักการและเหตุผล	4
วัตถุประสงค์	4
ขอบเขตการศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยและแหล่งทุนวิจัย	
การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย	6
แหล่งทุนวิจัย	12
บทที่ 3 เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุน	
เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุนจากแหล่งภายนอกมหาวิทยาลัย	24
เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุนจากแหล่งภายในมหาวิทยาลัย	25
บรรณานุกรม	27
ภาคผนวก	
ก ตัวอย่างข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับทุนวิจัยมุ่งเป้าจาก วช.	28
ข ตัวอย่างข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับทุนวิจัยสถาบัน	47

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

การทำงานวิจัยเป็นภารกิจที่สำคัญภารกิจหนึ่งของอาจารย์ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาและเป็นภารกิจที่ต้องการแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัยเพื่อให้อาจารย์สามารถสร้างสรรค์งานวิจัยที่มีคุณค่าได้อย่างต่อเนื่อง โดยการได้มาซึ่งทุนสนับสนุนการวิจัยนั้นจำเป็นต้องมีข้อเสนอโครงการวิจัยที่น่าสนใจและจูงใจแหล่งทุนให้มอบทุนสนับสนุนโครงการวิจัยดังกล่าว แต่ในทางปฏิบัติจะพบว่า มีข้อเสนอโครงการวิจัยบางโครงการเท่านั้นที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย ขณะที่ข้อเสนอโครงการวิจัยหลายโครงการไม่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย ซึ่งเกิดขึ้นเช่นเดียวกันในสาขาวิชาวิทยาการจัดการและอาจส่งผลให้จำนวนเงินสนับสนุนการวิจัยต่ออาจารย์หนึ่งคนต่อปีของสาขาวิชามีแนวโน้มลดลงเป็นลำดับในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา แม้ว่าสาขาวิชาจะยังคงมีจำนวนเงินสนับสนุนการวิจัย 25,000 บาทขึ้นไปต่อคนต่อปีตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ก็ตาม ดังนั้นสาขาวิชาจึงตระหนักในความสำคัญของการส่งเสริมให้ข้อเสนอโครงการวิจัยของอาจารย์มีโอกาสมากขึ้นในการได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย และเห็นสมควรจัดประเด็น “เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุน” เป็นประเด็นความรู้ด้านการวิจัยเพื่อจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่แก่อาจารย์ของสาขาวิชาในปีงบประมาณ พ.ศ.2559 ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาและจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้แก่อาจารย์ของสาขาวิชาวิทยาการจัดการในประเด็น “เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุน”

3. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษามุ่งเน้นเทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุนจากแหล่งทุนทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยรวบรวมข้อมูลด้วยการอภิปรายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากอาจารย์ของสาขาวิชาวิทยาการจัดการเป็นหลัก และเพิ่มเติมบางส่วนด้วยแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย หมายถึง แนวปฏิบัติที่สำคัญที่ใช้ในการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยของอาจารย์สาขาวิชาวิทยาการจัดการ และทำให้ข้อเสนอโครงการวิจัยได้รับการพิจารณาและ/หรือได้รับทุนจากแหล่งทุน

4.2 แหล่งทุน หมายถึง หน่วยงานที่สนับสนุนเงินทุนเพื่อการวิจัยแก่อาจารย์สาขาวิชาวิทยาการจัดการ ประกอบด้วยหน่วยงานภายใน ซึ่งจัดเป็นแหล่งทุนภายในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และหน่วยงานภายนอกซึ่งจัดเป็นแหล่งทุนภายนอกมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 อาจารย์ของสาขาวิชาวิทยาการจัดการได้เทคนิคและแนวทางเพื่อใช้ในการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยทั้งจากแหล่งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

5.2 สาขาวิชาวิทยาการจัดการมีจำนวนเงินสนับสนุนการวิจัยไม่น้อยกว่า 25,000 บาทต่อคนต่อปีอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 2

การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยและแหล่งทุนวิจัย

เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุนจะนำไปใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติได้ย่อมอยู่บนพื้นฐานของความรู้เกี่ยวกับการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย และแหล่งทุนวิจัย

1. การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย

ข้อเสนอโครงการวิจัย (Research Proposal) เป็นแผนการดำเนินงานที่นักวิจัยได้วางแผนไว้เป็นการนำเสนอสิ่งที่นักวิจัยต้องการทำและเป็นข้อเสนอในการพิจารณาขออนุมัติงบประมาณหรือเงินทุนดำเนินการวิจัย ซึ่งนักวิจัยควรพิจารณาและจัดทำข้อเสนออย่างรอบคอบ เป็นไปตามขั้นตอนและมีความสอดคล้องกัน สำหรับส่วนประกอบและแนวการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้ (พรณงาม อารยวุฒิ, 2558, น.35-37)

1. ชื่อโครงการวิจัย ควรจะสั้น กระชับ ชัดเจน ให้ความหมาย เข้าใจง่าย และบอกทิศทางของการวิจัยได้ ชื่อโครงการวิจัยจะระบุถึงเรื่องที่จะทำการศึกษาวินิจฉัยว่า ทำอะไร กับใคร ที่ใด อย่างไร เมื่อใด หรือต้องการผลอะไร ตัวอย่างเช่น การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนที่พักแบบระยะยาวสำหรับผู้เกษียณอายุชาวยุโรปและอเมริกาเหนือในจังหวัดหนองคาย กระบวนการตัดสินใจของผู้ใช้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในกรุงเทพมหานคร กลยุทธ์ความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ABC จำกัด

2. วิทยานิพนธ์/คณะทำงาน การใส่ชื่อนักวิจัยและคณะทำงาน ควรระบุคุณวุฒิเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งแก่ผู้อ่าน และในกรณีที่มีที่ปรึกษาโครงการวิจัย ควรระบุให้ชัดเจนด้วยเช่นกัน

3. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ส่วนนี้ทำให้ผู้อ่านเห็นถึงความสำคัญของการทำงานวิจัย ในส่วนนี้เป็นการให้รายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาของสถานการณ์ที่สนใจและความเกี่ยวเนื่องไปสู่สถานการณ์อื่น ข้อสงสัยที่เกิดขึ้นนำไปสู่ปัญหาของการวิจัยตลอดจนผลที่คาดว่าจะได้รับหากมีการวิจัยเรื่องนี้ การเขียนในส่วนนี้ควรมีการอ้างอิงหลักฐานหรือเหตุการณ์ซึ่งจะให้น้ำหนักความสำคัญมากกว่าความคิดเห็นของนักวิจัยเพียงอย่างเดียว ในการเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา นักวิจัยควรเริ่มจากการเขียนปูพื้นโดยมองปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาอย่างกว้างๆ ก่อนว่า สภาพต่างๆ ไปของปัญหาเป็นอย่างไรและภายในสภาพที่กล่าวถึงมีปัญหาอะไรเกิดขึ้นบ้าง ประเด็นปัญหาที่นักวิจัยหยิบยกมาศึกษาคืออะไร ระบุว่ามีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้มาแล้วหรือไม่ ที่ใดบ้าง และการศึกษาที่เสนอนี้จะช่วยเพิ่มคุณค่าต่องานด้านนี้ได้อย่างไร

4. วัตถุประสงค์ของการวิจัย เป็นการบอกถึงจุดมุ่งหมายที่นักวิจัยต้องการจากการวิจัย เป็นการกำหนดว่าต้องการศึกษาในประเด็นใดบ้าง ในเรื่องที่จะทำวิจัย ต้องชัดเจนและเฉพาะเจาะจง ไม่คลุมเครือ โดยบ่งชี้ถึงสิ่งที่จะทำทั้งขอบเขตและคำตอบที่คาดว่าจะได้รับ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว การตั้งวัตถุประสงค์ต้องให้สมเหตุสมผลกับทรัพยากรที่เสนอขอและเวลาที่จะใช้ จำแนกได้เป็น 2 ชนิด คือ

4.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป (General Objectives) กล่าวถึงสิ่งที่คาดหวัง (Implication) หรือสิ่งที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการวิจัยนี้ เป็นการแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในระดับกว้าง จึงควรครอบคลุมงานวิจัยที่จะทำทั้งหมด ตัวอย่างเช่น เพื่อศึกษาถึงปฏิสัมพันธ์และความต้องการของผู้ติดเชื้อเอดส์ ครอบครัวและชุมชน

4.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ (Specific Objectives) จะพรรณนาถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นจริงในงานวิจัยนี้ โดยอธิบายรายละเอียดว่า จะทำอะไร โดยใคร ทำอย่างน้อยเพียงใด ที่ใด เมื่อไร และเพื่ออะไร โดยการเรียงหัวข้อควรเรียงตามลำดับความสำคัญก่อน หลัง ตัวอย่างเช่น

1) เพื่อศึกษาถึงรูปแบบปฏิสัมพันธ์และการปรับตัวของผู้ติดเชื้อเอดส์ ครอบครัวและชุมชน

2) เพื่อศึกษาถึงปัญหาและความต้องการของผู้ติดเชื้อเอดส์ ครอบครัวและชุมชน

5. ขอบเขตการศึกษา เป็นการระบุให้ทราบว่า การวิจัยที่จะศึกษามีขอบข่ายกว้างขวางเพียงใด เนื่องจากนักวิจัยไม่สามารถทำการศึกษาได้ครบถ้วนทุกแง่มุมของปัญหานั้น จึงต้องกำหนดขอบเขตของการศึกษาให้แน่นอนว่าจะครอบคลุมอะไรบ้าง ซึ่งอาจทำได้โดยการกำหนดขอบเขตของเรื่องให้แคบลงเฉพาะตอนใดตอนหนึ่งของสาขาวิชา หรือกำหนดกลุ่มประชากร สถานที่วิจัย หรือระยะเวลา

6. การทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง การทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ดีและมีคุณภาพจะแสดงถึงความเป็นไปได้ของโครงการวิจัย ความสอดคล้องของตัวแปรที่เลือกศึกษาและความรอบรู้ของนักวิจัย การนำเสนอควรทำอย่างชัดเจน ไม่เยิ่นเย้อ แสดงกรอบแนวความคิดของงานวิจัยที่มีผู้อื่นทำไว้แล้ว และกรอบแนวความคิดของนักวิจัยที่จะทำในครั้งนี้นี้มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร นักวิจัยจะดำเนินการวิจัยอะไรเพิ่มเติมจากที่ผู้อื่นได้เคยทำไว้แล้วอย่างไร

7. สมมติฐานการวิจัย เป็นการคาดคะเนคำตอบของปัญหาการวิจัย ซึ่งได้จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง หรือจากการสำรวจเบื้องต้น มักเขียนในลักษณะการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระหรือตัวแปรต้น (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) เช่น การติดเชื้อโรอินชนิดชนิดเป็นปัจจัยเสี่ยงของโรคเอดส์ เป็นต้น สมมติฐานทำหน้าที่เสมือนเป็นทิศทางและแนวทางในการวิจัย จะช่วยเสนอแนะแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป สมมติฐานต้องตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ครบถ้วนและทดสอบและวัดได้

นอกจากนี้นักวิจัยควรนำเสนอมาตรฐานต่างๆ ที่เขียนไว้มารวมกันให้เป็นระบบและมีความเชื่อมโยงกันในลักษณะที่เป็นกรอบแนวความคิดของการศึกษาวิจัยทั้งเรื่อง เช่น จะศึกษาถึงพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยของคนงาน อาจต้องแสดง (นิยมทำเป็นแผนภูมิ) ถึงที่มาหรือปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมดังกล่าว หรือในทางกลับกันนักวิจัยอาจกำหนดกรอบแนวความคิดของการวิจัยซึ่งระบุว่าการวิจัยนี้มีตัวแปรอะไรบ้าง และตัวแปรเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันอย่างไรก่อน แล้วจึงเขียนสมมติฐานที่ระบุถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในลักษณะที่เป็นข้อๆ ในภายหลัง

8. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย นักวิจัยควรระบุตัวแปรทั้งหมดที่ต้องการศึกษา พร้อมกับการจัดหมวดหมู่ชนิดของตัวแปรว่า เป็นตัวแปรอิสระ หรือตัวแปรตาม (ถ้ามี)

9. นิยามคำศัพท์ การนิยามศัพท์ในข้อเสนอโครงการวิจัย ควรเป็นการนิยามคำศัพท์เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านเกี่ยวกับตัวแปรบางตัวแปรที่ใช้ว่า เหมือนหรือแตกต่างจากงานวิจัยอื่นอย่างไร การนิยามควรเป็นการนิยามในเชิงทฤษฎีควบคู่กับการนิยามในเชิงปฏิบัติการ

10. วิธีดำเนินการวิจัย รายละเอียดประกอบด้วย ประชากร ตัวอย่างและกลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและเทคนิคทางสถิติที่เลือกมาใช้

11. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ นักวิจัยต้องเขียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยไม่เขียนสิ่งที่ยู่ออกเหนืองานวิจัยนั้นและจะต้องมีความเป็นไปได้

12. ระยะเวลาทำการวิจัยและแผนการดำเนินงาน การกำหนดระยะเวลาควรทำตารางเวลา หรือแผนภูมิประกอบเพื่อความชัดเจน

13. รายละเอียดงบประมาณค่าใช้จ่ายในการวิจัย ข้อเสนอโครงการวิจัยที่เสนอของบประมาณหรือขอกู้เงินอุดหนุนการวิจัยมีความจำเป็นต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณที่จะใช้ในการวิจัย เพื่อใช้ประกอบในการพิจารณาอนุมัติงบประมาณหรือเงินทุน

ในส่วนของเทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยนั้น สุวิมล ว่องวานิช (2555) กล่าวไว้ดังนี้

1. ประเด็นวิจัย เป็นโครงการวิจัยที่มีประเด็นวิจัย ค้นหาองค์ความรู้ใหม่ สอดคล้องกับนโยบายวิจัย

2. วิธีวิจัย ถูกต้องตามหลักวิชา และเหมาะสม

3. ปัญหาที่พบในข้อเสนอโครงการวิจัย ได้แก่

3.1 ประเด็นวิจัยไม่ชัดเจนว่าเป็นโครงการวิจัยหรือโครงการพัฒนา

3.2 ประเด็นวิจัยมีขนาดเล็ก เฉพาะพื้นที่ ไม่มีผลกระทบสูง

3.3 ปัญหาการเขียนความเป็นมาของโครงการวิจัย เช่น เขียนยาวมาก มีแต่ความสำคัญ

หลักการหรือเหตุผลกว้างๆ ไม่เห็นว่าปัจจุบันมีปัญหาอะไรในเรื่องนั้นอย่างไร ไม่ได้ให้ข้อมูลว่ามีผลงานวิจัยอะไรบ้างในอดีตที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรือนำไปสู่สิ่งที่อยากได้

ไม่ได้ให้เหตุผลว่าผลงานวิจัยในอดีตทำไมจึงใช้ประโยชน์ไม่ได้จนต้องวิจัยใหม่ เขียนแต่สิ่งที่อยากวิจัย โดยบอกแต่ว่าสิ่งนั้นมีความสำคัญ เป็นต้น

3.4 ปัญหาวัตถุประสงค์การวิจัยกับหัวข้อวิจัยไม่สอดคล้องกัน

3.5 ปัญหาการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เช่น มีแต่ประเด็น/หัวข้อ ไม่มีรายละเอียดของสาระ เอกสารที่นำเสนอมีแต่กฎระเบียบ ข้อกฎหมาย คำสั่งที่มาจากสิ่งพิมพ์ของรัฐ หรือเผยแพร่ตามหน้าหนังสือพิมพ์ ขาดการสืบค้นหรือนำเสนอสาระเกี่ยวกับผลการวิจัยในอดีต เอกสารไม่ทันสมัย ไม่ค่อยเกี่ยวข้องกับประเด็นวิจัย เขียนแบบลอกเลียน เอกสารอ้างอิงไม่ถูกหลัก ไม่มีระบบของรูปแบบที่ใช้ เป็นต้น

3.6 ปัญหาการสร้างกรอบความคิด เช่น ไม่มีกรอบความคิดวิจัย กรอบความคิดไม่ถูกเขียนเป็นขั้นตอนการวิจัย กรอบความคิดไม่สมเหตุสมผล ขาดทฤษฎีหรืองานวิจัยรองรับ กรอบความคิดไม่สอดคล้องกับประเด็นคำถามวิจัยทั้งหมด เป็นต้น

3.7 ปัญหาการเขียนวิธีดำเนินการวิจัย เช่น เขียนสั้นมากมีแต่หัวข้อที่ต้องปรากฏในส่วนของวิธีดำเนินการวิจัย เขียนอธิบายแบบการวิจัยทั่วไป ไม่มีรายละเอียดที่จำเพาะเจาะจงกับประเด็นวิจัย เขียนเหมือนกันไม่ว่าจะเป็นโครงการวิจัยใด เป็นต้น

3.8 ปัญหาการกำหนดงบประมาณวิจัย เช่น งบประมาณไม่สอดคล้องกับกิจกรรมวิจัย (พัฒนาระบบ แต่มีงบค่าพาหนะ ที่พัสดุ) งบประมาณตั้งเป็นค่าตอบแทนในการจ้างผู้อื่นทำ งบประมาณรายจ่ายตั้งซ้ำซ้อนรวมอยู่ในค่าตอบแทนนักวิจัยแล้ว งบประมาณรายจ่ายเน้นกิจกรรมเผยแพร่ผลวิจัย งบประมาณเน้นการจัดประชุมกลุ่มเพื่อวางแผนบริหารจัดการโครงการวิจัยเกินไป เป็นต้น

3.9 ปัญหาการระบุผลผลิตจากตัวชี้วัด/ผลกระทบของข้อเสนอการวิจัย เช่น ตัวชี้วัดมีคุณค่าแต่ไม่ใช่ประโยชน์โดยตรงของการวิจัย (ได้รายงานวิจัย ได้บทความ ได้พัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่) เขียนตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการกับผลกระทบของโครงการวิจัยเหมือนกัน เป็นต้น

3.10 ปัญหาการจัดทำชุดโครงการวิจัย เช่น แผนงานวิจัยขาดกรอบความคิดหลัก โครงการวิจัยย่อยไม่ครอบคลุมคำถามวิจัยหลัก ขาดการเชื่อมโยงผลการวิจัยจากโครงการวิจัยย่อย โครงการวิจัยย่อยมีประเด็นวิจัยเดียวกันทุกโครงการ ต่างกันเฉพาะพื้นที่ที่ทำวิจัย โครงการย่อยไม่สามารถทำคู่ขนานกันได้ ต้องรอผลวิจัย ทำให้เสียเวลา แต่ละโครงการย่อยใช้ช่วงเวลาสั้น เป็นไปไม่ได้ที่จะทำเสร็จ แยกโครงการย่อยตามขั้นตอนวิจัย ไม่ยุบเป็นโครงการเดียวกัน เป็นต้น

3.11 ปัญหาทีมวิจัยในการจัดทำชุดโครงการวิจัย เช่น นักวิจัยสถาบันเดียวกัน คณะเดียวกัน นักวิจัยมีประสบการณ์สาขาวิชาเดียวกัน ขาดนักวิจัยต่างศาสตร์ที่จะเสริมคุณค่าของการวิจัย เป็นต้น

3.12 ปัญหาการใช้ภาษา เช่น ภาษาที่ใช้ไม่ถูกต้องหลักภาษา ภาษาไม่กระชับ ภาษาไม่เป็นทางการ สื่อสารไม่ชัดเจน ใช้คำที่ไม่คงเส้นคงวาโดยเฉพาะชื่อตัวแปรในการวิจัย เป็นต้น ต้องแก้ไขโดยชัดเจนแล้ว มีผู้รู้ช่วยตรวจสอบ

4. การตรวจสอบข้อเสนอการวิจัย มีประเด็นที่ควรตรวจสอบในการจัดทำข้อเสนอการวิจัยเสนอแหล่งทุน ได้แก่

4.1 การเขียนภูมิหลังที่มาของปัญหาวิจัย เช่น มีการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง อ้างอิงงานที่เกี่ยวข้องก่อนหน้าหรืองานวิจัยที่เคยมีการศึกษามาก่อน ซึ่งคล้ายกับงานวิจัยที่ต้องการขอทุนสนับสนุน แสดงให้แหล่งทุนเห็นว่าประเด็นวิจัยที่เสนอขอทุนเป็นสิ่งที่นักวิจัยมีประสบการณ์/ผลงาน/ความชำนาญในประเด็นนั้น อธิบายลักษณะของข้อเสนอการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าข้อเสนอโครงการนี้เป็นการขยายการวิจัยจากงานวิจัยก่อนหน้า/ขจัดจุดอ่อนของงานวิจัยเดิม/เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งที่มีการศึกษาอยู่ก่อนแล้ว ระบุตัวชี้วัดผลลัพธ์ชัดเจน

4.2 อธิบายลักษณะของข้อเสนอการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าข้อเสนอโครงการนี้เป็นความคิดริเริ่มใหม่ยังไม่ได้ศึกษามาก่อน หรือไม่ได้ศึกษาแนวเดิม ผลลัพธ์ของการวิจัยชัดเจน แสดงหลักฐานสนับสนุนความจำเป็นที่ต้องศึกษาวิจัยว่ามีปัญหาอะไรบ้าง รู้ได้อย่างไรว่าปัญหานั้นสำคัญ มีโครงการอื่นหรือหลักฐานอะไรบ้างที่สนับสนุนว่าประเด็นที่ศึกษาเป็นความจำเป็น แสดงให้เห็นว่าข้อเสนอการวิจัยจะช่วยให้แหล่งทุนได้อะไรที่สนองนโยบายวิจัยของแหล่งทุนอย่างไร อธิบายให้เห็นว่าผู้ขอทุนวิจัยหรือองค์กรที่ขอทุนมีความเหมาะสมหรือความเป็นไปได้หรือศักยภาพในการทำวิจัยนั้นๆ อย่างไร (เช่น มีความพร้อมด้านพื้นที่ อยู่ในพื้นที่ที่ใกล้ชิดกับปัญหา มีความชำนาญในปัญหานั้น มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับกลุ่มเป้าหมาย)

4.3 ตรวจสอบข้อเสนอการวิจัยว่าได้จัดทำตามเงื่อนไขของการจัดทำข้อเสนอหรือมีส่วนประกอบของเนื้อหาตามแบบฟอร์มที่แหล่งทุนกำหนดครบถ้วน (รวมทั้งชื่อบุคคล องค์กร ลายเซ็นของผู้บังคับบัญชา ฯลฯ) ผู้จัดทำเอกสารข้อเสนอการวิจัยให้ดูเป็นแบบมืออาชีพ ไม่ประดิษฐ์ลวดลายหรือลงทุนทำรูปเล่มที่เน้นความสวยงามเกินความจำเป็น แต่ต้องให้ความสำคัญในการจัดทำเอกสารให้ดูเรียบร้อย น่าเชื่อถือ ถ้าจัดทำข้อเสนอการวิจัยเป็นชุดโครงการ ตรวจสอบชื่อแผนงานวิจัย ชื่อเรื่องวิจัยในโครงการวิจัยย่อยต้องสอดคล้อง ไม่คลุมเครือ ไม่สับสน ตั้งชื่อแผนงานวิจัยที่ทำให้เห็นภาพของงานวิจัยสำหรับผู้อ่านเข้าใจได้เร็วในคำสำคัญของการวิจัย ชื่อเรื่องสะท้อนจุดเน้นของงานวิจัยชัดเจน ระบุคำสำคัญในชื่อเรื่อง จัดเรียงคำสำคัญที่สุดมาก่อนคำที่มีความสำคัญรองลงไป ใช้ชื่อเรื่องที่สั้น แต่ได้ใจความชัดเจน

นอกจากนี้ กาญจนา วัฒนสุนทร (2555) ได้กล่าวถึงเทคนิคการเขียนโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนในส่วนของคุณลักษณะของโครงการวิจัย ส่วนประกอบของโครงการวิจัยทั่วไป และตัวชี้วัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการวิจัยไว้ดังนี้

1. ลักษณะของโครงการวิจัย ตอบคำถาม 7 ข้อต่อไปนี้

- 1.1 ทำอะไร (What) : ชื่อเรื่องและวัตถุประสงค์
- 1.2 ทำทำไม (Why) : หลักการและเหตุผล
- 1.3 ทำเมื่อไร (When) : ระยะเวลาการดำเนินงาน
- 1.4 ทำที่ไหน (Where) : สถานที่ดำเนินโครงการ
- 1.5 ทำโดยผู้ใด (Who) : ผู้รับผิดชอบโครงการ
- 1.6 ทำเพื่อใคร (To Whom) : เป้าหมายและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- 1.7 ทำอย่างไร (How) : กิจกรรม/การดำเนินงาน

2. โครงการวิจัยทั่วไปแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

- 2.1 ส่วนนำ การระบุปัญหาและการคาดถึงผลลัพธ์จากการวิจัย การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 แบบแผนการดำเนินงานในด้านกรอบประชากรและตัวอย่าง เครื่องมือ การวิเคราะห์และแปลผล
- 2.3 แผนการดำเนินงาน กิจกรรม ระยะเวลาและงบประมาณ

3. ตัวชี้วัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงร่างวิจัยที่เสนอเพื่อขอทุน ได้แก่

3.1 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- คำถามวิจัยชัดเจน
- วรรณกรรมที่คนความมาให้พื้นฐานที่นำไปสู่ปัญหา
- ไขแหล่งต่างๆ ในการระบุ/สนับสนุนปัญหา
- ระบุวัตถุประสงค์ได้ชัดเจน
- แสดงกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ชัดเจน
- ออกแบบและใช้วิธีวิจัยที่เหมาะสม
- ส่งเสริมให้เกิดการวิจัยต่อ
- มีข้อมูลเบื้องต้น/มีการทำการศึกษาเบื้องต้น
- มีแหล่งข้อมูลที่ต้องการใช้

3.2 ตัวชี้วัดความล้มเหลว

- ยาวเกินไป
- โครงสร้างและภาษาต้อคุณภาพ
- ใช้ศัพท์เทคนิคที่ไม่เหมาะสม
- กำกวม
- ไม่มีเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- ไม่มีการบูรณาการทฤษฎีในการนำเสนอเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ลอกเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ไม่มีทฤษฎีรองรับ
- งบประมาณไม่เหมาะสมกับวิธีการ
- งบประมาณไม่สมจริง
- วิธีการไม่ชัดเจน
- วิธีการไม่เหมาะสม
- ไม่มีอ้างอิงหรือบรรณานุกรม

2. แหล่งทุนวิจัย

แหล่งทุนวิจัยของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช แบ่งเป็น 2 แหล่งใหญ่ๆ คือ แหล่งทุนภายในมหาวิทยาลัย และแหล่งทุนภายนอกมหาวิทยาลัย

2.1 แหล่งทุนภายในมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้จัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาเพื่อเป็นหน่วยงานประสานการวิจัยของมหาวิทยาลัยและมีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ประสานงานการวิจัย บริการข้อมูลเผยแพร่ผลงานวิจัย และเป็นหน่วยเลขานุการของคณะกรรมการวิจัย ดังนั้นทุนอุดหนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัยจึงอยู่ภายใต้การจัดสรรและดูแลของสถาบันวิจัยและพัฒนา โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ๆ ดังนี้ (สถาบันวิจัยและพัฒนา, 2558)

1. ทุนวิจัยงบประมาณแผ่นดิน ประกอบด้วย

1.1 ทุนวิจัยงบประมาณแผ่นดิน (ปกติ) เป็นทุนวิจัยทั่วไปที่ใช้เงินงบประมาณแผ่นดินซึ่งตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้ส่งข้อเสนอโครงการวิจัยให้คณะกรรมการวิจัยพิจารณาภาพรวมของการวิจัยก่อนส่งไปสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติตรวจสอบตามมติคณะรัฐมนตรี โดยแบบฟอร์มข้อเสนอโครงการวิจัยจะใช้ แบบ ว-1ข สำหรับชุดโครงการวิจัย และแบบ ว-1ค สำหรับโครงการวิจัยเดี่ยว

1.2 ทุนวิจัยงบประมาณแผ่นดิน (โครงการบริการวิชาการแก่สังคม) เป็นทุนวิจัยโครงการบริการวิชาการแก่สังคมประเภทอิงรูปแบบการวิจัย โดยแบบฟอร์มข้อเสนอโครงการวิจัยใช้ แบบ สวพ.01(1)

1.3 ทุนสำนักบริหารโครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาและพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) เป็นทุนวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งเปิดโอกาสให้นักวิจัยยื่นข้อเสนอโครงการวิจัยได้ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2557 เน้น

งานวิจัยที่สอดคล้องกับ 6 กลุ่มคลัสเตอร์หรือโครงการรายบุคคล ดังต่อไปนี้ โดยแบบฟอร์มข้อเสนอโครงการวิจัยใช้ แบบ ว-1ด

- 1) กลุ่มวิจัยด้านสุขภาพ
- 2) กลุ่มวิจัยด้านเกษตรและอาหาร
- 3) กลุ่มวิจัยด้านอุตสาหกรรม
- 4) กลุ่มวิจัยด้านพลังงาน
- 5) กลุ่มวิจัยด้านสิ่งแวดล้อม
- 6) กลุ่มวิจัยด้านสังคม

2. ทุนวิจัยกองทุนรัตนโกสินทร์สมโภช 200 ปี ซึ่งเป็นเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยในกองทุนรัตนโกสินทร์สมโภช 200 ปีและใช้ แบบ สวพ.01 เป็นแบบฟอร์มข้อเสนอโครงการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 ทุนอุดหนุนการวิจัยทางวิชาการ เป็นทุนวิจัยทางวิชาการที่มหาวิทยาลัยจัดสรรอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2558 มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย ส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์ นักวิจัย สร้างผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถได้รับการตีพิมพ์และเผยแพร่ การนำไปใช้ประโยชน์ตามเกณฑ์คุณภาพของ สมศ./สกอ. ให้มากขึ้น รวมทั้งการเพิ่มนวัตกรรมการวิจัยด้วย ทั้งนี้ผู้รับทุนจะต้องส่งบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่อยู่ในฐานข้อมูลสากล หรือวารสารวิชาการระดับชาติที่อยู่ในฐานข้อมูลของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index: TCI) หรือนำเสนอในการประชุมวิชาการระดับนานาชาติหรือระดับชาติที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัยฉบับสมบูรณ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceeding) ภายในระยะเวลา 1 ปีหลังจากคณะกรรมการวิจัยมีมติรับรองรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ สำหรับงบประมาณการวิจัยกำหนดไว้ 3 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

- 1) กลุ่มนักวิจัยใหม่ โครงการละไม่เกิน 100,000 บาท
- 2) กลุ่มนักวิจัยที่มีประสบการณ์ โครงการละไม่เกิน 300,000 บาท
- 3) กลุ่มนักวิจัยอาวุโส โครงการละไม่เกิน 500,000 บาท

2.2 ทุนวิจัยพื้นฐานสาขาวิชา เป็นทุนวิจัยเพื่อให้ได้ความรู้ใหม่ในศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชา โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2558 มีวัตถุประสงค์ เงื่อนไขการเผยแพร่ และงบประมาณเช่นเดียวกับ 2.1 ทุนอุดหนุนการวิจัยทางวิชาการ

3. ทุนวิจัยทางการศึกษาทางไกล ซึ่งเป็นเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยและใช้ แบบ สวพ.01(1)(ศวก) เป็นแบบฟอร์มข้อเสนอโครงการวิจัย ประกอบด้วย

3.1 ทุนอุดหนุนการวิจัยทางการศึกษาทางไกลปกติ เป็นทุนวิจัยเพื่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอน การบริการการศึกษา การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริการการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล

3.2 ทุนอุดหนุนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนทางไกล เป็นทุนวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยที่สะท้อนเอกลักษณ์และจุดเน้นของระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย โดยให้มีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนทางไกล สร้างนวัตกรรมทั้งสื่อหลักและสื่อเสริมให้มีประสิทธิภาพและมีความทันสมัย

3.3 ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทางไกลสู่ระดับนานาชาติ เป็นทุนวิจัยเพื่อสนับสนุนการวิจัยร่วมกับสถาบันในต่างประเทศด้านการศึกษาทางไกล โดยเป็นโครงการวิจัยที่ร่วมกับสถาบัน/หน่วยงานที่มี MOU (Memorandum of Understanding) กับมหาวิทยาลัย/หน่วยงาน หรือเป็นโครงการวิจัยที่มีประโยชน์ด้านการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน สำหรับงบประมาณการวิจัยสนับสนุนในวงเงินไม่เกิน 450,000 บาท

4. ทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบัน ซึ่งเป็นเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยและใช้ แบบ สวพ. 01(ผวส.) เป็นแบบฟอร์มข้อเสนอโครงการวิจัย ประกอบด้วย

4.1 ทุนการวิจัยสถาบัน (ปกติ) เป็นทุนวิจัยสำหรับงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย วางแผน และกำหนดแนวทางหรือการปรับปรุงด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และการดำเนินการอื่นๆ ของมหาวิทยาลัย

4.2 ทุนการวิจัยจากงานประจำ (Routine to Research: R2R) เป็นทุนวิจัยที่มหาวิทยาลัยส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการทำวิจัยจากงานประจำโดยผู้บังคับบัญชาเห็นชอบ เพื่อนำข้อค้นพบจากงานวิจัยไปเป็นข้อมูลประกอบการพัฒนางานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ และเพื่อความก้าวหน้าในเส้นทางอาชีพโดยนำผลงานวิจัยไปเสนอขอตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น โดยมีงบประมาณดำเนินงานในวงเงิน 30,000 บาท และค่าตอบแทนการทำวิจัยอีก 5,750 บาท

สำหรับรายละเอียดของทุนวิจัยทั้ง 4 กลุ่มดังกล่าว อาจมีการเปลี่ยนแปลงในแต่ละปีงบประมาณ ซึ่งสามารถศึกษาได้จากเว็บไซต์สถาบันวิจัยและพัฒนาคุณภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 เว็บไซต์สถาบันวิจัยและพัฒนา

2.2 แหล่งทุนภายนอกมหาวิทยาลัย

หน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชนต่างมีงบประมาณเพื่อการวิจัยและเปิดโอกาสให้นักวิจัยยื่นข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุนวิจัยได้โดยมีเงื่อนไขแตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงาน สำหรับแหล่งทุนภายนอกมหาวิทยาลัยที่น่าสนใจมีดังนี้

1. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มีทุนวิจัย 6 ประเภท ได้แก่ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2559)

1.1 ทุนวิจัยเชิงวิชาการ เป็นทุนวิจัยที่เน้นการสร้างนักวิจัยที่มีความสามารถสูงให้สร้างปัญหาและผลิตผลงานที่มีคุณภาพสูง รับผิดชอบโดยฝ่ายวิชาการ มีเป้าหมายในการสร้างนักวิจัยอาชีพที่มีความสามารถสูงให้สร้างปัญหาและผลิตผลงานที่ดีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ และสร้างความเข้มแข็งของชุมชนวิจัย แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

1) ทุนวิจัยพื้นฐาน จากความคิดริเริ่มของนักวิจัย แบ่งเป็น

(1) ทุนส่งเสริมกลุ่มวิจัย (เมธีวิจัยอาวุโส สกว.) เป็นทุนสร้างทีมวิจัย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนนักวิจัยอาวุโสที่มีความสามารถ มีจริยธรรม มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ให้สร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ที่มีความสามารถทางวิชาการสูงให้แก่ประเทศ โดยเน้นหนักในการพัฒนาทีมงาน พัฒนาผลงาน และพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่เพื่อสร้างศักยภาพเชิงปัญญาในระยะยาวของชาติ ผู้รับทุนต้องไม่เป็นผู้บริหารระดับคณบดีขึ้นไป โดยผู้ได้รับทุนจะได้รับชื่อ “เมธีวิจัยอาวุโส สกว.” (TRF Senior Research Scholar)

ผู้ได้รับทุนจะได้เงินงบประมาณรวมไม่เกิน 7.5 ล้านบาท (2.5 ล้านบาท/ปี) สำหรับสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ 6 ล้านบาท (2 ล้านบาท/ปี) สำหรับสาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ระยะเวลาดำเนินการ 3 ปี

ทุนประเภทนี้ไม่ได้เปิดให้สมัคร แต่ใช้วิธีการสรรหาและเสนอชื่อ โดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะพิจารณาจากรายชื่อในกลุ่มต่างๆ เช่น รายนามศาสตราจารย์ในประเทศไทย รายนามนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น รายนามนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ รายนามผู้ได้รางวัลวิจัยดีเด่นของมหาวิทยาลัยต่างๆ รายนามนักวิจัยอาวุโสที่มหาวิทยาลัยเป็นผู้เสนอรายชื่อ และรายนามคณาจารย์ที่มีผลงานทางวิชาการเป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติ หลังจากนั้นจะเรียนเชิญนักวิจัยผู้มีความสามารถครบถ้วนเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับเต็ม เพื่อ สกว. จะส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินและใช้ประกอบการพิจารณาให้ทุนต่อไป

(2) ทุนศาสตราจารย์วิจัยดีเด่น เป็นทุนสนับสนุนการวิจัยแก่อาจารย์อาวุโสระดับศาสตราจารย์ที่มีผลงานวิจัยดีเด่น ให้มีโอกาสได้พัฒนาและผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพในระดับชาติและระดับนานาชาติอย่างต่อเนื่อง ผู้สมัครต้องเป็นศาสตราจารย์ที่ปฏิบัติงานสอนและงานวิจัยเต็มเวลาในสถาบันอุดมศึกษาของไทย มีผลงานด้านการวิจัยในสาขาที่เชี่ยวชาญในระดับแนวหน้าอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ควรได้รับรางวัลในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ หรือผ่านการรับทุนวิจัยหลักอื่นมาแล้ว อาทิ ทุนส่งเสริมกลุ่มวิจัย (เมธีวิจัยอาวุโส สกว.) ทุนพัฒนากลุ่มวิจัยของ สกอ. หรือทุนส่งเสริมกลุ่มนักวิจัยอาชีพของ สวทช. เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นนักวิจัยในระดับแนวหน้าในสาขานั้นอย่างแท้จริง ไม่มีตำแหน่งบริหารในขณะรับทุน และไม่รับทุนวิจัยหลักอื่น ๆ

งบประมาณทุนละ 9,000,000 บาท ในระยะเวลา 3 ปี โดยแบ่งจ่ายเป็นรายปี ๓ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำแนกเป็นค่าตอบแทนหัวหน้าโครงการไม่เกิน 50,000 ต่อเดือน และงบประมาณส่วนที่เหลือเป็นค่าใช้จ่ายในการทำวิจัยไม่ต่ำกว่า 2,400,000 บาทต่อปี

งบประมาณโครงการเป็นการร่วมทุนกันในลักษณะไตรภาคี คือ สกอ. และ สกว. จะจัดสรรทุนให้หน่วยงานละ 3,000,000 บาท รวมเป็น 6,000,000 บาท โดยที่สถาบันอุดมศึกษาต้นสังกัดจะสมทบให้อีก 3,000,000 บาท

(3) ทุนวิจัยองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นพื้นฐานต่อการพัฒนา (วุฒิเมธีวิจัย สกว.) เป็นทุนวิจัยระดับกลางสำหรับผู้ที่มีประสบการณ์ในการวิจัยพอสมควร ผู้อยู่ในข่ายได้รับทุนต้องเคยมีผลงานตีพิมพ์ในวารสารวิชาการนานาชาติที่ทำในประเทศไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 เรื่องในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาและเป็นเจ้าของบทความชื่อแรกหรือเป็น Corresponding Author และมีผลรวมของ Impact Factor อยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้ขึ้นกับสาขาวิชา เช่น มีค่าไม่น้อยกว่า 5.0 สำหรับวิทยาศาสตร์ชีวภาพและการแพทย์ ไม่น้อยกว่า 2.0 สำหรับวิทยาศาสตร์กายภาพและวิศวกรรมศาสตร์ ส่วนสาขา

สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์จะไม่นำเกณฑ์ของ Impact Factor มาพิจารณา ผู้ได้รับทุนจะได้รับชื่อ “วุฒิเมธีวิจัย สกว.” (TRF Advanced Research Scholar)

ทุนวิจัยองค์ความรู้ใหม่มีวงเงินไม่เกิน 2,000,000 บาท ระยะเวลาของทุนไม่เกิน 3 ปี โดยเป็นค่าตอบแทนของหัวหน้าโครงการเดือนละ 15,000-25,000 บาท ตามคุณภาพและประสบการณ์ของผู้ขอรับทุน

(4) ทุนพัฒนานักวิจัย (เมธีวิจัย สกว.) เป็นทุนที่สนับสนุนการวิจัยแก่อาจารย์และนักวิจัยให้ทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง โดยผู้สมัครต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก และมีผลงานตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติไม่น้อยกว่า 2 เรื่องในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา โดยเป็นเจ้าของบทความชื่อแรกหรือเป็น Corresponding Author (ผู้วิจัยสำหรับการติดต่อ) ไม่น้อยกว่า 1 เรื่อง ทั้งนี้ผลงานตีพิมพ์ทั้ง 2 เรื่องต้องเป็นงานวิจัยที่ทำในประเทศไทยและไม่ใช้ผลงานจากการทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ผู้สมัครต้องไม่เป็นผู้บริหารระดับหัวหน้าภาควิชาขึ้นไป ผู้ได้รับทุนได้ชื่อว่าเป็น “เมธีวิจัย สกว. (TRF Research Scholar)”

งบประมาณปีละ 400,000 บาท ระยะเวลาโครงการไม่เกิน 3 ปี

(5) ทุนเพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัยของอาจารย์รุ่นกลางในสถาบันอุดมศึกษา (สกว. ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) เป็นทุนที่มีเป้าหมายหลักเกณฑ์การให้ทุน วงเงินทุนวิจัยและระยะเวลาดำเนินการเช่นเดียวกับทุนพัฒนานักวิจัย แต่เปิดรับสมัครเฉพาะผู้สมัครที่เป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของ สกว. เท่านั้น และเป็นการร่วมสนับสนุนงบประมาณจาก สกว. และ สกอ.

งบประมาณปีละ 400,000 บาท ระยะเวลาโครงการไม่เกิน 3 ปี

(6) ทุนพัฒนาศักยภาพในการทำงานวิจัยของอาจารย์รุ่นใหม่ (สกว. ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) เป็นทุนที่ สกว. ได้ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนอาจารย์รุ่นใหม่ให้ทำวิจัยได้อย่างต่อเนื่อง ผู้อยู่ในข่ายรับทุนคืออาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของ สกว. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่ามาแล้วไม่เกิน 5 ปี ไม่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารตั้งแต่ระดับหัวหน้าภาควิชาขึ้นไป

ทุนนี้มีวงเงินปีละไม่เกิน 240,000 บาท เป็นเวลาไม่เกิน 2 ปี

(7) ทุนส่งเสริมนักวิจัยรุ่นใหม่ เป็นทุนที่สนับสนุนการวิจัยแก่อาจารย์และนักวิจัยให้ทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง โดยผู้สมัครต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่ามาแล้วไม่เกิน 5 ปี และมีผลงานตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติอย่างน้อย 1 เรื่องในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา และไม่เป็นผู้บริหารระดับหัวหน้าภาควิชาขึ้นไป

ทุนนี้มีวงเงินปีละไม่เกิน 240,000 บาท เป็นเวลาไม่เกิน 2 ปี

2) ชุดโครงการวิจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Basic Research) เป็นทุนวิจัยเพื่อสนับสนุนการสร้างผลงานวิจัยพื้นฐานที่เป็นยุทธศาสตร์ของประเทศและสามารถต่อยอดผลงานวิจัยเพื่อประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ เชิงสาธารณะหรือเชิงนโยบายโดยมีชุดโครงการดังนี้

(1) สมุนไพร ยารักษาโรคและสารเสริมสุขภาพ เพื่อพัฒนาสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพไปใช้ประโยชน์เป็นยารักษาโรค สารเสริมสุขภาพ เช่น สารต้านมะเร็ง สารต้านการติดเชื้อ สารต้านการอักเสบ สารต้านไวรัส และสารต้านอนุมูลอิสระ เป็นต้น

(2) เกษตรยั่งยืน วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว และการแปรรูปอาหาร เพื่อสร้างองค์ความรู้พื้นฐาน ที่เน้นความเข้าใจในกลไกและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิธีการผลิตพืชอาหารอย่างยั่งยืน การพัฒนาวิธีการเก็บรักษาหลังการเก็บเกี่ยว ตลอดจนการแปรรูปเพื่อให้มีประสิทธิภาพ และได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพสูง สอดคล้องกับการจัดการธุรกิจเกษตรด้านอาหารที่ทันสมัยตามมาตรฐานที่กำหนดในประเทศและมาตรฐานสากล

1.2 ทุนวิจัยและพัฒนา เป็นทุนวิจัยที่เน้นการนำผลไปใช้ประโยชน์โดยตรง ส่วนใหญ่จะเป็นโครงการเชิงระบบกล่าวคือ พิจารณาแต่ละเรื่องว่าเป็นระบบที่ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์กัน การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาให้ได้ผลจึงจำเป็นต้องวิจัยทุกส่วนของระบบนั้น รวมทั้งเทคโนโลยีและด้านที่ไม่ใช่เทคโนโลยีด้วย เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม การตลาด กฎหมาย ภาษี เป็นต้น

โครงการวิจัยใหญ่แต่ละเรื่อง (ซึ่ง สกว.เรียกว่า "ชุดโครงการ" หรือ Research Program) จึงประกอบด้วยโครงการ (หรือ Projects) หลายสิบโครงการในสาขาต่างๆ ซึ่งมีเป้าหมายรวม (Overall Goals) อันเดียวกัน และการวางแผนวิจัยของแต่ละ Project จะต้องทำโดยมีการหารือร่วมระหว่าง Project เพื่อให้แน่ใจว่า Output ของแต่ละ Project สอดคล้องเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน และตอบสนองปัญหาที่แท้จริง

1.3 ทุนวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เป็นทุนวิจัยที่เน้นการวิจัยที่สามารถตอบปัญหา สร้างรูปแบบ เสนอทางเลือกหรือชี้แนะการปรับตัวของชุมชนท้องถิ่นได้เป็นลำดับแรก ระยะเวลาดำเนินการไม่เกิน 2 ปีและใช้งบประมาณ ไม่เกิน 300,000 บาท ลักษณะสำคัญของโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นได้แก่

1) เป็นเรื่องอะไรก็ได้ โจทย์อะไรก็ได้ ที่ชุมชนหรือคนในท้องถิ่นเห็นว่ามีความสำคัญ และอยากจะค้นหาคำตอบร่วมกัน

2) ชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการค้นหาคำตอบร่วมกัน

3) มีการดำเนินงานรวบรวมข้อมูลและทดลองปฏิบัติการ นั่นคือ มีการดำเนินงานใน 2 ระยะ โดยระยะแรกวิจัยให้ทราบสภาพที่เป็นอยู่ และระยะที่สองเป็นการทดลองทำ (วิจัยปฏิบัติการ) เพื่อแก้ปัญหาและวิเคราะห์สรุปบทเรียนรวมทั้งสิ่งที่ได้เรียนรู้

การวิจัยเพื่อท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ 2 ลักษณะใหญ่ๆ ดังนี้

1) การวิจัยแบบเต็มรูปแบบ (PAR) เป็นงานวิจัยที่มีลักษณะสมบูรณ์แบบตามแนวความคิดการวิจัยเพื่อท้องถิ่นทั้งในเชิงเนื้อหาและในเชิงกระบวนการ ภายใต้หลักการว่า "เป็นปัญหาของชาวบ้าน ชาวบ้านเป็นที่วิจัย และมีปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหา" โดยใช้ระยะเวลาดำเนินการไม่เกิน 2 ปี งานวิจัยแบบนี้ มี 2 ลักษณะ คือ

(1) การวิจัยที่เน้นกระบวนการแก้ปัญหาสังคมในทุกประเด็น เป็นการศึกษาในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหวของชุมชนท้องถิ่นในบริบทหนึ่งๆ ต่อการแก้ปัญหาต่างๆ ที่ชุมชนท้องถิ่นร่วมกันดำเนินการ ได้แก่ ชุมชนกับการจัดการปัญหาต่างๆ การรวมกลุ่มหรือการสร้างเครือข่ายปัญหาหรืออาชีพ การเรียนรู้และการศึกษาทางเลือก ซึ่งสามารถใช้เกณฑ์การสนับสนุนตามปกติของ สกว. ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น ที่มีอยู่แล้ว

(2) การวิจัยที่เน้นการทดลองเปรียบเทียบและทดสอบปัจจัยต่างๆ เป็นการศึกษาเพื่อที่จะทดลอง / ทดสอบพืงตนเองเป็นหลัก ได้แก่ การทดลองปัจจัยต่างๆ ในการผลิต การแปรรูปและการตลาด โดยเน้นทางเลือกอาชีพเป็นหลัก โดยพัฒนาเกณฑ์การสนับสนุนที่เหมาะสมกับแต่ละประเด็นที่ต้องการทดลอง เงื่อนไขของแต่ละท้องถิ่นและกลุ่มชาติพันธุ์

2) การวิจัยทางเลือกใหม่เพื่อท้องถิ่น เป็นงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นรูปแบบใหม่ที่พัฒนามาจากแบบแรกเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการและสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่นและกลุ่มคนซึ่งมีหลากหลายระดับ หรือเพื่อให้ท้องถิ่นสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม เป็นการเริ่มต้นทดลองทำงานวิจัยอย่างง่ายๆ โดยใช้ระยะเวลาดำเนินการไม่มากนักประมาณ 3 - 6 เดือน หรือไม่เกิน 1 ปี มีหลายทางเลือก ดังนี้

(1) การวิจัยเบื้องต้น เป็นกระบวนการพัฒนาโจทย์วิจัยและการรวบรวมความรู้รวมถึงการเตรียมชุมชน เตรียมทีมวิจัยชาวบ้าน เพื่อวางแผนและแก้ปัญหาในเบื้องต้นหรือพัฒนาไปสู่งานวิจัยเต็มรูปแบบต่อไป เช่น การถอดความรู้จากงานพัฒนาในอดีตที่ทำสำเร็จมาแล้ว / การรวบรวมข้อมูลความรู้เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนพัฒนา เป็นต้น

(2) การวิจัยที่เน้นการถอดความรู้และรวบรวมองค์ความรู้จากการทำงานพัฒนาของชุมชน เป็นเรื่องที่ชุมชนอยากรู้ อยากรวบรวมความรู้ของตนเอง และชุมชนร่วมกันทำงานวิจัย โดยไม่ได้มุ่งแก้ปัญหาชุมชนมากนัก เช่น การวิจัยเพื่อรวบรวมความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน / การศึกษารวบรวมความรู้ประเพณี 12 เดือน / การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เป็นต้น

(3) การวิจัยเชิงความร่วมมือ เป็นการสนับสนุนการสร้างความรู้ร่วมกับหน่วยงานหรือภาคอื่นๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานเพื่อชุมชนท้องถิ่น เป็นความร่วมมือทั้งในแง่การมีเป้าหมายเพื่อท้องถิ่น ความร่วมมือของคนหรือทีมงาน การสนับสนุนปัจจัยและทุนดำเนินการร่วมกัน โดยมุ่งสร้างสิ่งต่อไปนี้ เช่น การสร้างกลไกความร่วมมือการวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น / การสร้าง

เครื่องมือ / ตัวชี้วัดการพัฒนาและการแก้ปัญหาท้องถิ่น / การประเมินผลการทำงานร่วม / การเชื่อม
ความรู้ระหว่างหน่วยงาน เป็นต้น

ทั้งนี้การวิจัยทางเลือกใหม่ทั้งสามลักษณะ เป็นการทำวิจัยในเบื้องต้นเพื่อพัฒนา
ความพร้อมของประเด็นศึกษา หรือกลุ่มคน โดยคาดหวังว่าจะนำไปสู่การทำวิจัยแบบเต็มรูปแบบ
ต่อไป

1.4 ทุนโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก เป็นทุนวิจัยในโครงการปริญญาเอกกาญจนา
ภิเษก (คปก.) ซึ่งเป็นโครงการของรัฐที่ให้ทุนวิจัยระดับปริญญาเอก (Ph.D. Research Fellowship)
เพื่อผลิตผลงานวิจัยและนักวิจัยระดับปริญญาเอกที่มีคุณภาพสูงในมหาวิทยาลัยไทยให้ได้
มาตรฐานสากล บริหารจัดการโดย สกว. ซึ่งให้ความสำคัญสูงสุดต่อคุณภาพที่เข้มงวดและระบบการ
จัดการที่มีประสิทธิภาพ

1.5 ทุนโครงการพัฒนานักวิจัยและงานวิจัยเพื่ออุตสาหกรรม (พวอ) เป็นทุนวิจัยที่มี
วัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ

1) เพื่อสนับสนุนการผลิตนักวิจัยที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทและปริญญาเอก รองรับ
ความต้องการภาคอุตสาหกรรมตลอดจนการพัฒนาบุคลากรในภาคอุตสาหกรรม โดยใช้โจทย์วิจัยจาก
ภาคอุตสาหกรรม

2) เพื่อสนับสนุนการสร้างงานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อ
เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และส่งผลให้เกิดความยั่งยืนของภาคอุตสาหกรรม

3) เพื่อเป็นกลไกสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและบริษัท
อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อการดำเนินกิจกรรมวิจัยและพัฒนาอย่างยั่งยืน

4) เพื่อสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยระหว่างนักวิจัยใน
สถาบันอุดมศึกษาและนักวิจัยในภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนนักวิจัยในต่างประเทศ

สำหรับแนวทางหลักในการดำเนินการ ได้แก่

1) การสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อสร้างผลงานวิจัยพร้อมกับนักวิจัยระดับปริญญาโท เป็น
การให้ทุนวิจัยซึ่งมีโจทย์วิจัยมาจากภาคอุตสาหกรรมแก่อาจารย์ที่ปรึกษาโดยมีนักศึกษาระดับปริญญา
โทเป็นผู้ช่วยวิจัย ทุนละประมาณ 300,000 บาท เพื่อเป็นค่าหน่วยกิต ค่าวิจัย ค่าใช้จ่ายประจำเดือน
นักศึกษา และค่าตอบแทนอาจารย์ที่ปรึกษา

2) การสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อสร้างผลงานวิจัยพร้อมกับนักวิจัยระดับปริญญาเอก
เป็นการให้ทุนวิจัยซึ่งมีโจทย์วิจัยมาจากภาคอุตสาหกรรมแก่อาจารย์ที่ปรึกษาโดยมีนักศึกษาระดับ
ปริญญาเอกเป็นผู้ช่วยวิจัย ทุนละประมาณ 1,700,000 บาท เพื่อเป็นค่าหน่วยกิต ค่าวิจัย ค่าใช้จ่าย
ประจำเดือนนักศึกษา ค่าตอบแทนอาจารย์ที่ปรึกษา และค่าเดินทางต่างประเทศสำหรับอาจารย์ที่

ปรึกษา นักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาต่างประเทศ ในกรณีที่นักศึกษาไปทำวิจัยในต่างประเทศช่วงระยะเวลาหนึ่ง

3) การสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อสร้างผลงานที่เป็นนวัตกรรมหรือแก้ปัญหาในภาคอุตสาหกรรม เป็นการให้ทุนสนับสนุนการสร้างงานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาของภาคอุตสาหกรรมหรือเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ โดยมีประเด็นปัญหาจากภาคอุตสาหกรรม ทุนละประมาณ 5,000,000 บาท เพื่อเป็นทุนวิจัยและค่าตอบแทนนักวิจัย โดยภาคอุตสาหกรรมจะมีส่วนร่วมสนับสนุนทุนด้วย

4) การสนับสนุนการสร้างเครือข่ายนักวิจัยระหว่างนักวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาและนักวิจัยในภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนนักวิจัยในต่างประเทศ เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้นักวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาและนักวิจัยในภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนนักวิจัยในต่างประเทศเกิดความร่วมมือในลักษณะเครือข่าย

1.6 ทุนพัฒนาเครือข่ายวิจัยนานาชาติ (IRN) เป็นทุนวิจัยภายใต้เครือข่ายวิจัยนานาชาติ (The International Research Network: IRN) ที่เกิดขึ้นจากความสำเร็จในโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก โดยสนับสนุนให้มีความร่วมมือในการทำวิจัยอย่างต่อเนื่องระหว่างนักวิจัยไทยและนักวิจัยในต่างประเทศ ซึ่งแต่ละเครือข่ายประกอบด้วย นักศึกษาปริญญาเอก (Ph.D. Fellowships) 4-6 คนและนักวิจัยหลังปริญญาเอก (Post-doctoral Fellowships) 2-4 คน ร่วมมือกันทำงานวิจัยในโครงการวิจัยที่มีทุนสนับสนุนระยะ (Phase) ละ 3 ปี

2. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) มีทุนวิจัยที่สำคัญ 2 ประเภท ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2559)

2.1 ทุนวิจัยมุ่งเป้า เป็นทุนวิจัยสำหรับโครงการวิจัยที่มีความสอดคล้องหรือเป็นไปตามทิศทางและแนวทางของนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ โดยในยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2555-2559) ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- 1) การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม
- 2) การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ
- 3) การอนุรักษ์ เสริมสร้างและพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4) การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัย

- 5) การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศเพื่อการบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากรและภูมิปัญญาของประเทศสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสมที่เข้าถึงประชาชนและประชาสังคมอย่างแพร่หลาย

สำหรับเป้าหมายของทุนวิจัยมุ่งเป้าในปีงบประมาณ พ.ศ.2559 แบ่งเป็น 25 กลุ่ม ได้แก่

- 1) ข้าว

- 2) มันสำปะหลัง
- 3) ยางพารา
- 4) อ้อยและน้ำตาล
- 5) ปาล์มน้ำมัน
- 6) พืชสวน/พืชไร่ เช่น ข้าวโพด ไม้ผล พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ
- 7) สัตว์เศรษฐกิจ
- 8) พลาสติกชีวภาพ
- 9) สมุนไพรไทย อาหารเสริมและสปา
- 10) อาหารเพื่อเพิ่มคุณค่าและความปลอดภัยสำหรับผู้บริโภคและการค้า
- 11) วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือทางการแพทย์และเวชภัณฑ์
- 12) วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)
- 13) การคมนาคมขนส่งระบบราง
- 14) โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน
- 15) การศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้
- 16) การแพทย์และสาธารณสุข
- 17) ความมั่นคงของรัฐและการเสริมสร้างธรรมาภิบาล
- 18) ประชาคมอาเซียน
- 19) การบริหารจัดการการท่องเที่ยว
- 20) มนุษยศาสตร์
- 21) การวิจัยพัฒนาจิต พฤติกรรมเยาวชนและสังคมไทย
- 22) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- 23) สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศน์
- 24) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- 25) การพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ

2.2 ทุนบัณฑิตศึกษา เป็นทุนวิจัยที่ให้แก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2558 ระดับปริญญาเอกทุนละไม่เกิน 300,000 บาท และระดับปริญญาโททุนละไม่เกิน 150,000 บาท ทั้งนี้ นักศึกษาที่ขอทุนจะต้องได้รับอนุมัติโครงการวิทยานิพนธ์จากสถาบันอุดมศึกษาแล้ว

ทั้งนี้แหล่งทุนภายนอกมหาวิทยาลัยดังกล่าวอาจมีการเปลี่ยนแปลงทุนและเงื่อนไขต่างๆ ในแต่ละปีงบประมาณซึ่งสามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ของหน่วยงาน และนอกจากแหล่งทุนดังกล่าวแล้วยังมีแหล่งทุนอื่นๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานกองทุนสนับสนุน

การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานการศึกษาของกรุงเทพมหานคร กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งสามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ของหน่วยงาน และหากหน่วยงานประชาสัมพันธ์การให้ทุน โดยมีหนังสือถึงมหาวิทยาลัย ทางสถาบันวิจัยและพัฒนาก็จะประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทราบโดยผ่านเว็บไซต์ของสถาบันรวมถึงส่งอีเมลถึงบุคลากรอีกทางหนึ่งด้วย ดังอีเมลในภาพที่ 2.2

ประชาสัมพันธ์เชิญชวนยื่นข้อเสนอ จำนวน 2 โครงการ

Stou Research [research.stou@gmail.com]

Sent: Thursday, February 11, 2016 3:22 PM

To: คณาจารย์และนักวิจัย

Attachments: 116.pdf (3 MB)[Open as Web Page]; 115.pdf (161 KB)[Open as Web Page]

เรียน คณาจารย์ทุกท่าน

ประชาสัมพันธ์เชิญชวนยื่นข้อเสนอ จำนวน 2 โครงการ ดังนี้

1. ประชาสัมพันธ์เชิญชวนส่งข้อมูลเพื่อคัดเลือกที่ปรึกษาให้เหลือน้อยราย โครงการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อมการบรรเทาอุทกภัยและแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำลุ่มน้ำมูลบน จังหวัดนครราชสีมา-จังหวัดบุรีรัมย์

2. ประชาสัมพันธ์เชิญชวนยื่นข้อเสนอโครงการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ โดยวิธีคัดเลือกผู้สนใจสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ตามเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ศูนย์บริการงานวิจัยลักษณะพิเศษ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

เลขที่ 9/9 หมู่ 9 ถ.แจ้งวัฒนะ ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

โทรศัพท์ 02-5

ภาพที่ 2.2 อีเมลจากสถาบันวิจัยและพัฒนา

การรับทุนจากแหล่งทุนภายนอกมหาวิทยาลัยจะต้องเป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชว่าด้วยเงินอุดหนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก พ.ศ.2543 ซึ่งมหาวิทยาลัยกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและค่าบริหารโครงการวิจัยในอัตราร้อยละ 8 ของเงินอุดหนุนทั้งหมดของโครงการวิจัยที่ได้รับ โดยมหาวิทยาลัยจะจัดสรรครึ่งหนึ่งให้สถาบันวิจัยและพัฒนาเพื่อใช้ในการบริหารโครงการวิจัย และอีกครึ่งหนึ่งจัดสรรให้หน่วยงานของนักวิจัย

บทที่ 3

เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุน

เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุนแบ่งตามแหล่งทุนได้ 2 ลักษณะ คือ เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุนจากแหล่งภายนอกมหาวิทยาลัย และเทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุนจากแหล่งภายในมหาวิทยาลัย

1. เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุนจากแหล่งภายนอกมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุนจากแหล่งภายนอกมหาวิทยาลัยโดยทั่วไปแบ่งได้ 2 ประเภท ตามการยื่นข้อเสนอ ประเภทแรกคือข้อเสนอโครงการวิจัยที่ยื่นต่อหน่วยงานเจ้าของทุนเพื่อแข่งขันกันรับทุนในลักษณะของการประมูล (Bidding) ซึ่งโอกาสได้รับทุนค่อนข้างยาก แต่ถ้าข้อเสนอเป็นที่สนใจนักวิจัยก็จะได้รับเชิญให้ไปนำเสนอในรายละเอียดและอาจมีโอกาสดำเนินการรับทุน ส่วนประเภทที่ 2 คือ ข้อเสนอโครงการวิจัยที่ยื่นต่อหน่วยงานเจ้าของทุนซึ่งติดต่อนักวิจัยโดยตรงหรือให้นักวิจัยยื่นข้อเสนอในสาขาที่นักวิจัยสนใจโดยเฉพาะ นักวิจัยจึงมีโอกาสได้รับทุนสูงกว่า และไม่ว่าจะเป็นข้อเสนอประเภทใด เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อให้ข้อเสนอเป็นที่สนใจและมีโอกาสได้รับทุนสูงก็ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ

1. ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดการวิจัยของแหล่งทุน (Term of Reference: TOR) รวมถึงแบบฟอร์มข้อเสนอที่กำหนดไว้ หากไม่มีแบบฟอร์มควรใช้รูปแบบการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยทั่วไปโดยให้ครอบคลุมทุกประเด็นใน TOR และมีความสอดคล้องกันในทุกส่วนของข้อเสนอ

2. ต้องตอบ TOR ทุกประเด็นให้ชัดเจน เก็บคำสำคัญ (Keywords) ให้ครบถ้วน กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนพร้อมวิธีการวิจัยที่ตอบวัตถุประสงค์แต่ละข้อ และอาจให้มากกว่า TOR เพื่อให้ข้อเสนอน่าสนใจขึ้น ทั้งนี้ให้อยู่ในวิสัยที่ทำได้ด้วยเพราะจะเป็นข้อตกลงที่ต้องทำต่อไป (Commitment)

3. ต้องทบทวนวรรณกรรมให้ดี เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดชัดเจนและไม่หลงประเด็น

4. ใช้เทคนิควิชาการที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ

5. ใช้สถิติอ้างอิงด้วย ไม่ใช่เพียงสถิติบรรยาย

6. คำนวณงบประมาณให้สมเหตุสมผล โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ซึ่งแยกหมวดเป็นค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าครุภัณฑ์ และในส่วนของมหาวิทยาลัยซึ่งมีค่าธรรมเนียมและค่าบริหารโครงการวิจัยในอัตราร้อยละ 8 รวมถึงภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่หัก ณ ที่จ่าย

7. ทำประวัติและผลงาน (Curriculum Vitae) ของนักวิจัยที่น่าสนใจ
8. จัดทีมวิจัยที่เข้มแข็ง และควรเป็นสหวิทยาการ
9. ยื่นข้อเสนอโครงการให้ทันภายในกำหนดเวลา ซึ่งมักจะมีระยะเวลาในการเขียนและยื่นข้อเสนอกระชั้นมาก จึงต้องทำงานเร็วพอสมควร

ในส่วนของ วช. ซึ่งมีทุนวิจัยทุกปีจะเน้นการวิจัยประยุกต์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ โดยหากระบุผู้ใช้ประโยชน์ได้ชัดเจนก็จะมีโอกาสได้รับทุนสูง และนักวิจัยที่มีประสบการณ์วิจัยน้อยหรือไม่มีประสบการณ์วิจัยควรเริ่มต้นด้วยการทำวิจัยกับนักวิจัยผู้มีประสบการณ์ หรือทำวิจัยในโครงการเล็กๆ ก่อน โดยงานวิจัยที่ต้องมีคุณภาพและแล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและการยอมรับในความสามารถของนักวิจัย ซึ่งจะเปิดโอกาสในการรับทุนวิจัยจากแหล่งภายนอกมหาวิทยาลัยได้ต่อไป

สำหรับตัวอย่างข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับทุนจากแหล่งภายนอกมหาวิทยาลัยแสดงในภาคผนวก ก โดยเป็นตัวอย่างข้อเสนอที่ได้รับทุนวิจัยมุ่งเป้าจาก วช. (กลุ่มการบริหารจัดการการท่องเที่ยว) ในปีงบประมาณ พ.ศ.2559 เฉพาะส่วนของแผนงานวิจัย ก่อนที่จะปรับแก้อีกครั้งหนึ่งหลังจากนำเสนอต่อ วช.แล้ว

2. เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุนจากแหล่งภายในมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุนจากแหล่งภายในมหาวิทยาลัยซึ่งแบ่งทุนเป็น 4 กลุ่มนั้น มีเทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยที่เพิ่มเติมจากแหล่งทุนภายนอกมหาวิทยาลัยบางประการได้แก่

1. ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดการวิจัยของแต่ละทุน ซึ่งกำหนดแบบฟอร์มข้อเสนอไว้อย่างชัดเจนพร้อมแนวทางการคิดงบประมาณหมวดต่างๆ ที่มีอัตราแน่นอนเกือบทุกรายการ ทั้งนี้ให้ทำวิจัยได้ไม่เกินปีละ 2 ชิ้น

2. เขียนข้อเสนอโครงการที่น่าสนใจโดยอาจใช้แนวคิด IMRAD (Introduction, Methodology, Result and Discussion) ในส่วนของ I และ M คือ Introduction ควรลำดับจากภาพใหญ่ลงมาเล็กและให้สัมพันธ์กัน ส่วน Methodology ควรชัดเจนว่าเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เชิงปริมาณ หรือผสมผสาน เป็นต้น

3. ต้องอดทน และแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยที่อาจต้องแก้ไขหลายครั้ง

4. ต้องมีความรู้ด้านการวิจัยและมีความรับผิดชอบ

นักวิจัยที่ไม่มีประสบการณ์วิจัยสามารถยื่นข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อรับทุนได้ตามเงื่อนไขของแต่ละทุนที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้โดยผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการประจำสาขาวิชา

สำหรับตัวอย่างข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับทุนจากแหล่งภายในมหาวิทยาลัยแสดงในภาคผนวก ข โดยเป็นตัวอย่างข้อเสนอที่ได้รับทุนวิจัยสถาบันในปีงบประมาณ พ.ศ.2559 ก่อนที่จะปรับแก้อีกครั้งหนึ่งหลังจากนำเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยสถาบัน

บรรณานุกรม

กาญจนา วัฒนสุนทร (2555) “เทคนิคการเขียนโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุน” ค้นคืนเมื่อวันที่ 11

กุมภาพันธ์ 2559 จาก http://rlc.nrct.go.th/ewt_dl.php?nid=564

พรรณงาน อารยวุฒิ (2558) “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัยทางธุรกิจ” ในเอกสารการสอนชุด

วิชาการวิจัยทางธุรกิจ การวางแผนและการควบคุมทางการเงิน หน่วยที่ 1 สาขาวิชา

วิทยาการจัดการ นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

สถาบันวิจัยและพัฒนา (2559) “ทุนอุดหนุนการวิจัย” ค้นคืนเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2559 จาก

<http://ird.stou.ac.th/tun/index.html>

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2559) “ทุนวิจัย” ค้นคืนเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2559 จาก

http://www.trf.or.th/index.php?option=com_content&view=article&id=15&Itemid=139

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2559) “ทุนวิจัย วช.” ค้นคืนเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2559

จาก <http://www.nrct.go.th/>

สุวิมล ว่องวานิช (2555) “เทคนิคการเขียนโครงการวิจัยให้โดนใจกรรมการ” ค้นคืนเมื่อวันที่ 11

กุมภาพันธ์ 2559 จาก <http://www.human.cmu.ac.th/home/research/research/data/technic.pdf>

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับทุนวิจัยมุ่งเป้าจาก วช.

การกรอกรายละเอียดในแบบฟอร์มนี้ ต้องดำเนินการให้ครบถ้วนตามความเป็นจริง หากตรวจสอบพบว่าการปกปิดหรือเป็นเท็จ คอบข. ขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่พิจารณาสนับสนุนและจะเป็นผู้ไม่มีสิทธิ์รับทุน คอบข. เป็นเวลา 3 ปี

แบบ คอบข.1ช

แบบเสนอแผนงานวิจัย (Research Program)

ประกอบการเสนอของบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ประจำปีงบประมาณ 2559

ยื่นเสนอขอรับทุนในกลุ่มเรื่อง การบริหารจัดการการท่องเที่ยว

แผนงานวิจัย การบริหารจัดการการท่องเที่ยว

หัวข้อย่อย -

ชื่อแผนงานวิจัย แนวทางการพัฒนาศักยภาพและกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวเรือสำราญในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันของไทย

Guidelines for Potential Development and Marketing Strategies of Cruise Tourism in Andaman Tourism Cluster of Thailand

ชื่อโครงการวิจัยภายใต้แผนงานวิจัย

1. การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเรือสำราญกลุ่มท่องเที่ยวอันดามัน
Potential Development of Cruise Tourism in Andaman Tourism Cluster
2. การพัฒนากลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวเรือสำราญกลุ่มท่องเที่ยวอันดามัน
The Development of Marketing Strategies of Cruise Tourism in Andaman Tourism Cluster

ส่วน ก : องค์ประกอบในการจัดทำแผนงานวิจัย

1. ผู้รับผิดชอบและหน่วยงาน ประกอบด้วย

1.1 ผู้อำนวยการแผนงาน

รองศาสตราจารย์ xxxxx

หน่วยงาน : สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน : xxxxxxxxxx

สถานที่ติดต่อ : สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถนนแจ้งวัฒนะ
ปากเกร็ด นนทบุรี 11120

หมายเลขโทรศัพท์ : xxxxxxxxxx โทรสาร : 0 2503 3612

e-mail : xxxxxxxxxx

1.2 ผู้ร่วมงานวิจัย

รองศาสตราจารย์ xxxxx

หน่วยงาน : สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน: xxxxxxxxxx

สถานที่ติดต่อ : สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถนนแจ้งวัฒนะ
ปากเกร็ด นนทบุรี 11120

หมายเลขโทรศัพท์ : xxxxxxxxxx โทรสาร : 0 2503 3612

e-mail : xxxxxxxxxx

1.3 หน่วยงานหลัก

สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถนนแจ้งวัฒนะ ปากเกร็ด
นนทบุรี 11120

หมายเลขโทรศัพท์ : 0 2504 8181-6 โทรสาร : 0 2503 3612

1.4 หน่วยงานสนับสนุน

กรมเจ้าท่า และกรมการท่องเที่ยว

บริษัท อี.เอ.เอส.มารีไทม์เอเยนซี (ไทยแลนด์) จำกัด

บริษัท รีเทล อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล แทรเวล จำกัด

2. ประเภทการวิจัย การวิจัยประยุกต์ (Applied research)

3. สาขาวิชาการและกลุ่มวิชาที่ทำการวิจัย การจัดการท่องเที่ยว

4. คำสำคัญ (Keywords) ของแผนงานวิจัย การท่องเที่ยวเรือสำราญ ศักยภาพการท่องเที่ยวเรือ
สำราญ กลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวเรือสำราญ กลุ่มท่องเที่ยวอันดามัน

5. ความสำคัญและที่มาของปัญหา

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นส่วนสำคัญต่อการเจริญรุ่งเรืองและความกินดีอยู่ดีของมนุษยชาติ จำนวนที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวทั่วโลกกลายเป็นตัวขับเคลื่อนหลักของระบบเศรษฐกิจและสังคม (Socio-economic) ผ่านการสร้างงาน ผู้ประกอบการ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในรอบหกทศวรรษที่ผ่านมาการท่องเที่ยวได้ขยายตัวอย่างมาก นับเป็นภาคที่มีการเติบโตเร็วที่สุดในภาคเศรษฐกิจโลก เกิดสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ๆ ไปจากแหล่งดั้งเดิมในยุโรปและอเมริกาเหนือ (World Tourism Organization, 2015a, p.2) แม้จะมีปัจจัยด้านการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ ความขัดแย้งทางการเมือง การแพร่ระบาดของเชื้ออีโบล่าในทวีปแอฟริกาตะวันตก ปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวทั้งสิ้น ปี ค.ศ.2014 ที่ผ่านมาสิ่งท้าทายมากมายแต่การท่องเที่ยวระหว่างประเทศก็ยังคงมีการขยายตัวอย่างมาก (Talep Rifai, Secretary General UNWTO, 2015, p.2) การท่องเที่ยวของโลกมีผู้เดินทางแต่ละระดับ 1 พันล้านคนในปีที่ผ่านมา สถิติในรอบกว่าหกทศวรรษที่เคยมีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเพียง 25 ล้านคนในปี ค.ศ.1950 เป็น 278 ล้านคนในปี ค.ศ.1960 เป็น 527 ล้านคนในปี ค.ศ.1995 และเพิ่มถึงระดับหนึ่งพันล้านคนเป็น 1.13 พันล้านคนในปี ค.ศ.2014 ในทำนองเดียวกันรายได้จากการท่องเที่ยวพัฒนาจาก 2 พันล้านเหรียญสหรัฐในปี ค.ศ.1950 เป็น 104 พันล้านเหรียญสหรัฐในปี ค.ศ.1980 เป็น 415 พันล้านเหรียญสหรัฐในปี ค.ศ.1995 และเป็น 1,245 พันล้านเหรียญสหรัฐในปี ค.ศ.2014 (World Tourism Organization, 2015, p.10)

ตารางที่ 1 สถิติการท่องเที่ยวของโลกระหว่างปี ค.ศ.1990-2014 (ล้านคน)

ปี ค.ศ./ภูมิภาค	1990	1995	2000	2005	2010	2013	2014	Market Share 2014
ทั่วโลก	435	527	674	809	949	1,087	1,133	100 %
ยุโรป	261.5	304.7	386.4	453.0	488.9	566.4	581.8	51.1 %
เอเชีย&แปซิฟิก	55.8	82.1	110.3	154.0	205.4	249.8	263.3	23.2 %
อเมริกา	92.8	109.1	128.2	133.3	150.1	167.5	181.0	16.0 %
แอฟริกา	14.7	18.7	26.2	34.8	49.5	54.4	55.7	4.9 %
ตะวันออกกลาง	9.6	12.7	22.4	33.7	54.7	48.4	51.0	4.5 %

ที่มา: World Tourism Organization, 2015a, p.4 ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม ค.ศ.2014

องค์การการท่องเที่ยวโลกประเมินว่าจะมีอัตราการการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 ต่อปีระหว่างปี ค.ศ. 2010 ถึง ค.ศ.2030 ซึ่งคาดว่าจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็น 1.8 พันล้านคนในปี ค.ศ.2030 ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ โดยเฉพาะในแถบเอเชียจะครองส่วนแบ่งการตลาดสูงขึ้นจากเดิมร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 45 และคาดว่าจะสูงถึงร้อยละ 57 ในปี ค.ศ.2030 อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีส่วนในการสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) สูงถึงร้อยละ 9 ของระบบเศรษฐกิจ คนทำงาน 1 คนใน 11 คนเกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยวเป็นร้อยละ 6 ของการส่งออก และคิดเป็นร้อยละ 30 ของการส่งออกภาคบริการ (World Tourism Organization, 2015a)

สถานการณ์การท่องเที่ยวของโลก (Global Tourism Landscape) ในภาพรวมภูมิภาคยุโรปยังคงเป็นภูมิภาคที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากที่สุดอยู่ (สถิติปี ค.ศ.2014 ยุโรปครองส่วนแบ่งร้อยละ 51.1 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด) แต่หากพิจารณาในช่วงหลายปีที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าภูมิภาคยุโรปได้รับความนิยมที่ลดน้อยลง ในขณะที่ภูมิภาคอื่นๆ โดยเฉพาะเอเชีย กลับได้รับความนิยมมากขึ้น โดยมีอัตราการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียเพิ่มสูงมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด สาเหตุส่วนหนึ่งอาจเกิดมาจากปัจจัยในเรื่องของ เศรษฐกิจ ที่ทำให้นักท่องเที่ยวในภูมิภาคต่างๆ เริ่มมองหาสถานที่ที่มีความคุ้มค่าเพิ่มมากขึ้น ส่วนหนึ่งอาจสะท้อนได้จากสัดส่วนของการเดินทางข้ามภูมิภาคที่เพิ่มสูงขึ้น ข้อมูลรายได้จากการท่องเที่ยวที่แสดงให้เห็นว่ามีรายได้ต่อหัวในภูมิภาคเอเชียที่สูงที่สุดอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลากว่าหลายปีที่ผ่านมา แสดงให้เห็นถึงความน่าสนใจของการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียที่ทำให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามายังภูมิภาคเอเชียยินดีที่จะจ่าย จากข้อมูลของจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวในภูมิภาค สามารถกล่าวได้ว่า ภูมิภาคเอเชียถือว่าเป็นภูมิภาคที่มีศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของโลกเป็นอย่างมากในปัจจุบัน และในอนาคตอันใกล้ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2557)

ตารางที่ 2 จำนวนรายได้จากการท่องเที่ยวทุกภูมิภาคในโลก ปี ค.ศ.2013-2014 (พันล้านเหรียญสหรัฐ)

ปี ค.ศ./ภูมิภาค	2013	2014	Market Share
ทั่วโลก	1,197	1,245	100 %
ยุโรป	491.7	508.9	40.9 %
เอเชีย&แปซิฟิก	360.7	376.8	30.3 %
อเมริกา	264.2	274	22.0 %
แอฟริกา	35.5	36.4	3.9 %
ตะวันออกกลาง	45.2	49.3	4.0 %

ที่มา: World Tourism Organization, 2015a, p.5 ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม ค.ศ.2014

ตารางที่ 3 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศของประเทศไทยระหว่างปี 2010-2014 (ล้านคน)

ปี ค.ศ.	2010	2012	2013	2014
จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	15,936	22,354	26,547	24,780

ที่มา: World Tourism Organization, 2015a, p.9 ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม ค.ศ.2014

สถานการณ์การท่องเที่ยวของภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Tourism Landscape) ในภาพรวมของสิบประเทศสมาชิกอาเซียน หากเปรียบเทียบด้านความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวแล้ว พบว่าในอาเซียน ประเทศไทยยังคงเป็นอันดับที่สองรองจากมาเลเซีย ประเด็นสำคัญที่ประเทศไทยขาดความพร้อม คือ ทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะประเด็นความสามารถด้านภาษา (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2557)

ด้านขีดความสามารถทางการแข่งขันของการท่องเที่ยวไทยเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน จากการจัดอันดับของ World Economic Forum (WEF) ภายใต้ชื่อ “Travel & Tourism Competitiveness Index 2013” ซึ่งเป็นการจัดอันดับขีดความสามารถในด้านการท่องเที่ยวประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยประเมินจากปัจจัยต่างๆ ภายใต้กรอบปัจจัยหลัก 3 ปัจจัย ได้แก่ ความพร้อมของภาครัฐ ความพร้อมของภาคธุรกิจ และความพร้อมของทรัพยากรท่องเที่ยว ทั้งนี้รายงานดังกล่าวได้มีการให้คะแนนและจัดอันดับประเทศสมาชิกอาเซียนไว้ 8 ประเทศด้วยกัน โดยที่ในภาพรวมประเทศที่ได้รับการจัดอันดับในเรื่องของความสามารถด้านการท่องเที่ยวอันดับ 1 ในภูมิภาคอาเซียนคือประเทศสิงคโปร์ ซึ่งยังถูกจัดเป็นอันดับ 10 ของประเทศที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในโลกอีกด้วย ตามมาด้วยประเทศมาเลเซีย (อันดับที่ 34 ของโลก) และประเทศไทย (อันดับที่ 43 ของโลก) ตามลำดับ สำหรับประเทศไทยนั้น เดิมในปี พ.ศ. 2554 ประเทศไทยถูกจัดอยู่ที่อันดับ 41 แต่ในปี พ.ศ. 2556 ตกมาอยู่ที่อันดับ 43 โดยสาเหตุสำคัญคือปัญหาด้านภัยธรรมชาติ และความไม่แน่นอนทางการเมืองที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นและความกังวลของนักท่องเที่ยว

แม้ว่าในภาพรวมประเทศสิงคโปร์จะมีขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวเป็นอันดับหนึ่งในภูมิภาค โดยเฉพาะในเรื่องของความพร้อมของภาครัฐและความพร้อมของภาคธุรกิจ แต่หากพิจารณาในส่วนที่เป็นความพร้อมของทรัพยากรท่องเที่ยวโดยเฉพาะแล้ว จะเห็นได้ว่า ทั้งประเทศมาเลเซียและประเทศไทยเองกลับมีความพร้อมที่ดีกว่า

การท่องเที่ยวในสาขาที่ทำรายได้สูงให้กับประเทศ ได้แก่ การท่องเที่ยวเรือสำราญ (Cruise Tourism) การท่องเที่ยวเรือยอร์ช (Yacht Tourism) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Spa, Wellness, Medical Tourism) การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sport Tourism) การท่องเที่ยวฮาลาล (Halal Tourism) และการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Nature Tourism) (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2557)

การท่องเที่ยวเรือสำราญได้รับความนิยมสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตามทิศทางการเติบโตการท่องเที่ยวของโลก สถิติตั้งแต่ปี ค.ศ.2009 ถึง ค.ศ.2014 เพิ่มขึ้นทุกปีและยังมีแนวโน้มเพิ่มสูงต่อเนื่องต่อไป และเป็นไปในทิศทางเดียวกับสถิติการต่อเรือสำราญขนาดใหญ่ของโลกในปี ค.ศ.2015-2020 ที่จะเพิ่มขึ้นรวม 55 ลำ (Cruise Lines International Association, 2015, p.25)

ตารางที่ 4 สถิตินักท่องเที่ยวทางเรือสำราญของโลก (ล้านคน)

ปี ค.ศ.	2009	2010	2011	2012	2013	2014
จำนวน	17.8	19.1	20.5	20.9	21.3	22.9

ที่มา: Cruise Lines International Association, 2015, p.6

กล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวเรือสำราญเป็นตลาดสำหรับนักท่องเที่ยวรายได้สูง ผลการสำรวจของ Cruise Lines International Association (2015, p.19) พบว่า นักท่องเที่ยวเรือสำราญมีอายุเฉลี่ย 49 ปี ส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว ทำงานประจำเต็มเวลา มีรายได้เฉลี่ย 114,000 เหรียญสหรัฐหรือประมาณ 3.8 ล้านบาทต่อปี

สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวทางทะเลในกลุ่มประเทศเอเชียและแปซิฟิกนั้น เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่นภาพรวมการท่องเที่ยวของโลก ในปี ค.ศ.2014 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 2.71 ล้านคนจากเรือโดยสาร 62 ลำ และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นอีกมากในอีกสองปีข้างหน้า เป็นการเพิ่มขึ้นจากนักท่องเที่ยวจีนเป็นสำคัญที่นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย

ทั้งนี้ ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญและเล็งเห็นศักยภาพของการท่องเที่ยวทางทะเลที่จะเป็นช่องทางในการดึงดูดนักท่องเที่ยวตลาดรายได้ระดับสูง คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ.2558 เห็นชอบให้มีการพัฒนาท่าเทียบเรือทั้งฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน เพื่อเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในการพัฒนาและการเตรียมความพร้อมรองรับแผนงานและยุทธศาสตร์ของสามเหลี่ยมเศรษฐกิจที่จะพัฒนาไปสู่อาเซียน และพัฒนาจังหวัดภูเก็ตและพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอันดามันให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเล (กระทรวงมหาดไทย, 2558) กำหนดให้การพัฒนาประเทศไทยเพื่อเป็น Cruise & Yacht Destination เป็นจุดศูนย์กลางเชื่อมต่อประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ (บุญเสริม ชันแก้ว, 2558)

ในส่วนของจังหวัดภูเก็ตและพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอันดามัน หรือกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบด้วย 5 จังหวัด ตั้งอยู่ชายฝั่งทะเลอันดามัน ด้านมหาสมุทรอินเดีย คือ ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง มีศักยภาพโดดเด่นในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลระดับนานาชาติ ที่รวมถึงการท่องเที่ยวเรือสำราญ มีจุดขายทางการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ คือ หาดทราย ชายทะเล หมู่เกาะ และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น ดำน้ำ ปีนผา อีกทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก มีมนต์เสน่ห์ของความเป็น “Andaman Paradise หรือ มรกตเมืองใต้” โดยจังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางที่เปรียบเสมือน “ไข่มุกอันดามัน” และมีแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติ เช่น เกาะพีพี หมู่เกาะสิมิลัน หมู่เกาะสุรินทร์ เป็นต้น อีกทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งนิเวศป่าชายเลนและนิเวศธรรมชาติป่าเขาในจังหวัดพังงา-กระบี่-ตรัง และแหล่งน้ำแร่ธรรมชาติในจังหวัดระนองที่เป็นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและสปา มีบริการพื้นฐานสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลชั้นนำของโลก (World Class) ที่สำคัญ คือ สนามบินนานาชาติ 2 แห่ง ที่กระบี่และภูเก็ต และสนามบินในประเทศอีก 1 แห่ง คือ สนามบินระนอง มีท่าเทียบเรือระหว่างประเทศและท่าจอดเรือยอร์ชที่มีความสะดวกและทันสมัยที่ภูเก็ต ซึ่งหากสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเลให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวเพิ่มจากเดิมเฉลี่ยปีละ 100 เที่ยวเป็น 400 เที่ยว ต่อจุด (ภูเก็ต พังงา กระบี่ สตูล และระนอง) จะสามารถเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพได้จำนวนประมาณ 3 ล้านคน สร้างรายได้เข้าประเทศเพิ่มขึ้นประมาณ 9 พันล้านบาท (กระทรวงมหาดไทย , 2558)

การท่องเที่ยวเรือสำราญจึงเป็นโอกาสที่ไม่ควรมองข้ามเพราะแนวโน้มการเติบโตดังสถิติที่กล่าวมาแล้ว เป็นแนวโน้มการเพิ่มขึ้นทั้งในระดับโลกและระดับภูมิภาค ประกอบกับจำนวนชนชั้นกลางขึ้นไปในภูมิภาคเอเชียมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นมากในรอบทศวรรษที่ผ่านมาที่เศรษฐกิจจีนเติบโตอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นประเทศไทยยังได้บรรจุแผนพัฒนาการท่องเที่ยวฯ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในระดับโลก สามารถสร้างรายได้และกระจายรายได้โดยคำนึงถึงความเป็นธรรม สมดุลและยั่งยืน (ชัยทศกิตติพงศ์ไพบูลย์, 2558) การท่องเที่ยวเรือสำราญเป็นตลาดของนักท่องเที่ยวระดับบนเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ลูกค้านักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับความสะดวกสบายในการเดินทาง มีความพึงพอใจในระดับสูง ให้คุณค่ากับความ

ประทับใจจากการเดินทางที่มีจุดท่องเที่ยวที่หลากหลายและอิสระที่มีความคุ้มค่า มีคู่แข่งไม่มากเพราะต้องใช้เงินในการลงทุนสูง ตัวแทนมีผลตอบแทนสูง (จุมพล ชญาวัฒน์, 2558)

ในประเทศไทยมีท่าเรือ (Port) สำหรับรองรับเรือสำราญรวม 5 แห่ง คือ ภูเก็ตมีท่าเรืออ่าวมะขาม และมีเรือจำนวนหนึ่งลอยลำอยู่ที่หาดป่าตอง รวมทั้งแหลมฉบัง กระบี่ และเกาะสมุย มีเรือจำนวน 294 ลำแบบมาเข้าเย็นกลับ (Transit) และเรือ 12 ลำที่มาแบบ Turnaround (บางคนขึ้นฝั่งแล้วบินต่อ บางคนขึ้นฝั่งแล้วพัก 2-3 วันก่อนเดินทางกลับ หรือบางคนนิยมบินมาแล้วลงเรือ) จำนวน 59 ลำมาแบบค้างคืน (Overnight) อย่างไรก็ตามการสร้างท่าเทียบเรือแบบ Turnaround จะให้ประโยชน์กับระบบเศรษฐกิจของท้องถิ่นมากที่สุด เพราะมีค่าใช้จ่ายทั้งเรื่องที่พัก กิจกรรมการท่องเที่ยว การจับจ่ายใช้สอยต่างๆ ระหว่างมาและกลับของนักท่องเที่ยว (จุมพล ชญาวัฒน์, 2558)

อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวทางทะเลของไทยก็ยังมีปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดอีกมากมาย ทั้งที่ประเทศไทยมีศักยภาพการท่องเที่ยวและมีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลในระดับโลก แต่ยังมีจำนวนเรือสำราญและการท่องเที่ยวทางทะเลไม่มากอย่างที่ควรจะเป็นและยังไม่ได้เป็นเป้าหมายหลักของการเดินทางซึ่งในแถบเอเชียยังเป็นประเทศสิงคโปร์และจีน ปัญหาและอุปสรรคไม่ว่าจะเป็นท่าเรือที่ไม่ได้มาตรฐาน กฎระเบียบพิธีการศุลกากรไม่เป็นสากล ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง ทำให้ขาดการพัฒนาอย่างมีเอกภาพ ขาดบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ ในระยะเร่งด่วนควรเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการระบบโลจิสติกส์ของท่าเรือ รวมทั้งการอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวและพัฒนาท่าเรือขนาดเล็ก ในระยะกลางควรพัฒนาประสิทธิภาพ ปรับปรุงมาตรฐานและคุณภาพ และในระยะยาวควรพัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กลางเรือสำราญในภูมิภาคนี้ (วิวัฒนา โชคสุวณิข, 2558)

จากสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยว การเติบโตของการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก การท่องเที่ยวทางทะเลและเรือสำราญทั่วโลกนับเป็นโอกาสที่ประเทศไทยจะพัฒนาการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเพื่อยกระดับและดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงให้มาท่องเที่ยวและใช้จ่ายเงินในประเทศไทย แต่การพัฒนาศักยภาพในตลาดการท่องเที่ยวเรือสำราญซึ่งเป็นการลงทุนขนาดใหญ่จำเป็นต้องมีข้อมูลที่ครอบคลุมปัจจัยสำคัญในการลงทุนทั้งศักยภาพโดยรวม ไม่ว่าจะเป็นความพร้อมด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ความพร้อมของภาคธุรกิจ ความพร้อมด้านโลจิสติกส์และบริการที่เกี่ยวข้อง ประสิทธิภาพของบุคลากร ฯลฯ เพื่อพัฒนาให้เป็น Port of Turnaround หรือ Port of Call ซึ่งการเป็น Port of Turnaround จะสร้างรายได้ให้แก่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้มากกว่า ซึ่งประเทศไทยจะต้องเตรียมการอีกหลายประการที่จะช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเรือสำราญในทะเลอันดามันของไทย สร้าง Service Excellency และ Pride of amazing Thailand (จุมพล ชญาวัฒน์, 2558)

คณะผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเรือสำราญในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันของไทย เพราะเป็นการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงสามารถนำเงินตราเข้ามายังประเทศได้จำนวนมากในขณะที่เรากำลังเผชิญกับการชะลอตัวทางเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ การส่งออกซึ่งเป็นรายได้หลักของประเทศติดลบหลายปีติดต่อกันจากภาวะตกต่ำทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นทั่วโลก การท่องเที่ยวจึงเป็นทางออกสำคัญของชาติในยามที่เรากำลังเผชิญกับความยากลำบากและการตกต่ำทางเศรษฐกิจจากทรัพยากรที่เรามีต้นทุนสูงมากอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นเสน่ห์ดึงดูดแบบไทยที่อุปนิสัยใจคอของคนไทยทั้งวัฒนธรรมประเพณีและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามระดับโลกที่ควรมีการยกระดับเพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวให้สูงขึ้นไปจากที่เป็นอยู่

6.วัตถุประสงค์หลักของแผนงานวิจัย

- 6.1 เพื่อศึกษาบริบทการท่องเที่ยวเรือสำราญในประเทศไทย
- 6.2 เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเรือสำราญในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันของไทย
- 6.3 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการท่องเที่ยวเรือสำราญในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันของไทย
- 6.4 เพื่อศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเรือสำราญที่เดินทางมาท่องเที่ยวในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันของไทย
- 6.5 เพื่อวิเคราะห์ส่วนตลาด (Market Segmentation) กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย (Targeting) และการวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์ (Positioning) ของนักท่องเที่ยวเรือสำราญในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันของไทย
- 6.6 เพื่อสร้างเกณฑ์ชี้วัด (Criteria) โอกาสทางการตลาดสำหรับการท่องเที่ยวเรือสำราญในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันของไทย
- 6.7 เพื่อเสนอแนะกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวเรือสำราญในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันของไทย
- 6.8 เพื่อวิเคราะห์ผลรวมของโครงการย่อยเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาศักยภาพและกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวเรือสำราญในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันของไทย

7. เป้าหมายของผลผลิต (Output) และตัวชี้วัด

ตารางที่ 5 ผลผลิตและตัวชี้วัดของแผนงานวิจัย

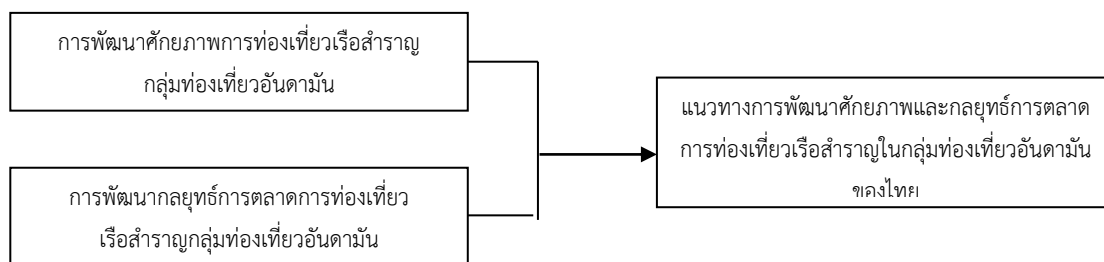
ผลผลิต	ตัวชี้วัด			
	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ	เวลา	ต้นทุน
1. ได้ผลการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเรือสำราญในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันในประเทศไทย	ระดับศักยภาพของการท่องเที่ยวเรือสำราญในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันในประเทศไทย	คุณภาพของการท่องเที่ยวเรือสำราญในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันในประเทศไทย	เวลาที่ประหยัดได้	ประหยัดค่าเสียโอกาส
2. ได้ผลการศึกษากลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวเรือสำราญกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันของไทย	จำนวนกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวเรือสำราญ	กลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวเรือสำราญที่สอดคล้องส่วนประสมการตลาดทั้ง 7 Ps	เวลาที่ประหยัดได้	ประหยัดค่าเสียโอกาส

8. เป้าหมายของผลลัพธ์ (Outcome) และตัวชี้วัด

ตารางที่ 6 ผลลัพธ์และตัวชี้วัดของแผนงานวิจัย

ผลลัพธ์	ตัวชี้วัด			
	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ	เวลา	ต้นทุน
1. การจัดการท่องเที่ยวเรือสำราญในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันในประเทศไทยมีศักยภาพสูงขึ้น	ระดับศักยภาพจัดการท่องเที่ยวเรือสำราญในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันในประเทศไทย	คุณภาพของศักยภาพการท่องเที่ยวเรือสำราญในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันในประเทศไทย	เวลาที่ประหยัดได้	ประหยัดค่าเสียโอกาส
2. ตลาดการท่องเที่ยวเรือสำราญกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันของไทยมีการเติบโตขึ้น	จำนวนนักท่องเที่ยวเรือสำราญกลุ่มอันดามันเพิ่มขึ้น	ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น	เวลาที่ประหยัดได้	ประหยัดค่าเสียโอกาส

9. กรอบแนวความคิดของแผนงานวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

Cruise Lines International Association. (2015). 2015 Cruise Industry Outlook: Cruising to New Horizons and offering traveler more.

Rifai, Taleb. (2015). Global Challenges Global Solutions in UNWTO Annual Report 2014,p.2.

World Tourism Organization. (2015). UNWTO Annual Report 2014.

_____.(2015a). UNWTO Tourism Highlights 2015 Edition.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, กรมการท่องเที่ยว. (2557). แผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์พัฒนาการท่องเที่ยว 2557-2560.

จุมพล ชฎาวัดน์. (2558). เอกสารการประชุมสัมมนาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ.

ธัชไท กิรติพงศ์ไพบูลย์. (2558). เอกสารการประชุมสัมมนาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ

บุญเสริม ชันแก้ว. (2558). เอกสารการประชุมสัมมนาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ.

วัฒนา โชคสุวณิช. (2558). เอกสารการประชุมสัมมนาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ.

10. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

10.1 ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทการท่องเที่ยวเรือสำราญในประเทศไทย ทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ประกอบการท่องเที่ยว และหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การท่องเที่ยวจังหวัด สถาบันการศึกษา เป็นต้น

10.2 ได้ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพ ปัญหาและอุปสรรคการท่องเที่ยวเรือสำราญในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันของไทย ทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ประกอบการท่องเที่ยว และหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันโดยตรง เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล การท่องเที่ยวจังหวัด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สถาบันการศึกษา เป็นต้น รวมถึงหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

10.3 ได้ข้อมูลความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเรือสำราญที่เดินทางมาท่องเที่ยวในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันของไทย รวมถึงส่วนตลาด กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย และการวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์ของนักท่องเที่ยวเรือสำราญในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันของไทย ทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ประกอบการท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันของไทย

10.4 ได้ข้อมูลเกณฑ์ชี้วัดโอกาสทางการตลาดสำหรับการท่องเที่ยวเรือสำราญในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันของไทย ทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ประกอบการท่องเที่ยว และหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน

การท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การท่องเที่ยวจังหวัด เป็นต้น รวมถึงหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

10.5 ได้ข้อมูลแนวทางการพัฒนาศักยภาพและกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวเรือสำราญกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันของไทย ทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ประกอบการท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน ในการส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเรือสำราญต่อไป

10.6 ผลงานวิจัยจะเป็นประโยชน์ในแง่ของการได้มาซึ่งองค์ความรู้ (body of knowledge) ซึ่งเป็นประโยชน์ในด้านการเรียนการสอนของนักศึกษาหรือผู้ที่สนใจทั่วไปของสถาบันและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งภาคประชาชน ซึ่งจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเรือสำราญต่อไป

11. แผนการบริหารแผนงานวิจัยและแผนการดำเนินงาน พร้อมทั้งขั้นตอนตลอดแผนงานวิจัย และโปรตรอบการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ 7 แผนการบริหารแผนงานวิจัยและแผนการดำเนินงาน

ขั้นตอน	ระยะเวลา	ความเสี่ยง	แนวทางแก้ไข
การเตรียมการ	4 เดือน	20%	เร่งงานให้กระชับขึ้น
การเก็บข้อมูล	2 เดือน	20%	เพิ่มจำนวนผู้ช่วย
การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล	3 เดือน	20%	เร่งงานให้กระชับขึ้น
การเขียนรายงาน	3 เดือน	20%	เร่งงานให้กระชับขึ้น

12. แผนการพัฒนาบุคลากรวิจัย

พัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ และสอนงานและให้ลงมือทำโดยให้มีส่วนร่วมในฐานะเป็นผู้ร่วมวิจัยตามทุกขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่การเตรียมการ การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงาน

13. กลยุทธ์ของแผนงานวิจัย

13.1 วิธีการดำเนินการและรวบรวมข้อมูล

13.1.1 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น ตำรา หนังสือ เอกสารรายงาน และเว็บไซต์ของหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวเรือสำราญ สถานการณ์การท่องเที่ยวในระดับโลก

13.1.2 ติดต่อหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

13.1.3 สำรวจและเลือกพื้นที่ศึกษาจุดหมายปลายทางที่มีศักยภาพในการรองรับการเข้าจอดของเรือสำราญ

13.1.4 สร้างเครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

13.1.5 เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในประเทศไทยและประเทศที่เป็นเส้นทางผ่านของเส้นทางเดินเรือที่ศึกษา ได้แก่ บริษัทนำเที่ยว ผู้แทนจำหน่ายแพคเกจท่องเที่ยวเรือสำราญ ผู้แทนบริษัทเรือสำราญ ผู้แทนหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว หน่วยงานท้องถิ่น สถาบันการศึกษา นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

13.1.6 เก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามกับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

13.1.7 พัฒนาและประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพเป็นจุดจอดเรือสำราญ

13.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

แยกการวิเคราะห์ข้อมูลตามเทคนิคในการรวบรวมข้อมูล การรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยจะถอดเทปคำสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม หรือการอภิปรายกลุ่ม แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และตีความเพื่อเรียบเรียงในลักษณะพรรณนาความ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จะนำข้อมูลที่ได้นำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ บันทึกข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ ด้วยสถิติ 3 กลุ่มคือ 1) การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือที่พัฒนาขึ้น ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัก (Cronbach's Alpha Coefficient) 2) สถิติบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ สถิติความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ 3) สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ สถิติการทดสอบที (t-Independent) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA) การทดสอบนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation Coefficient) หรือสถิติอื่นๆ ตามความต้องการและความจำเป็นในการวิจัย

14. ระยะเวลา และสถานที่ทำการวิจัย

กิจกรรม	เดือน											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1-5 การเตรียมการ												
1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	→											
2. ติดต่อหน่วยงานและรวบรวมข้อมูลที่สำคัญ		→										
3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย			→									
4. สํารวจพื้นที่			→									
5. ทดสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย				→								
6-7 เก็บข้อมูล												
6. เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ					→							
7. เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ					→							
8-9 การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล												
8. ประมวลผลข้อมูล						→						
9. วิเคราะห์และแปลผลข้อมูล												
10-11 การเขียนรายงานและการเผยแพร่ผลงาน												
10. เขียนรายงาน								→				
11. จัดพิมพ์รายงาน												→

15. แผนการใช้จ่ายงบประมาณของแผนงานวิจัย

15.1 งบประมาณของแผนงาน และโครงการย่อย

แผนงาน

แผนงานวิจัย เรื่อง : แนวทางการพัฒนาศักยภาพและกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวเรือสำราญในกลุ่มท่องเที่ยวอันดามันของไทย				งวดที่ 1	งวดที่ 2	งวดที่ 3	
ก. ส่วนที่โครงการบริหาร				6 เดือน	3 เดือน	3 เดือน	รวม
1. หมวดค่าตอบแทน	ต่อเดือน						
1.1 ค่าตอบแทนคณะวิจัย							
รวมค่าตอบแทน							
2. หมวดค่าจ้าง	จำนวนคน	ต่อเดือน	จำนวนเดือน				
2.1 ค่าจ้างผู้ช่วยวิจัย ป.ตรี							
รวมค่าจ้าง							
3. หมวดค่าใช้จ่าย							
3.1 ค่าตอบแทนที่ปรึกษา							
3.2 จัดประชุมกลุ่มย่อยโครงการ							
3.3 ค่าจัดทำรายงานความก้าวหน้า 2 ครั้ง จำนวน 20 เล่ม							
3.4 ค่าจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ จำนวน 10 เล่ม							
รวมค่าใช้จ่าย							
4. หมวดค่าวัสดุ							
รวมค่าวัสดุ							
รวมค่าใช้จ่ายส่วนที่โครงการบริหาร							
ข. ส่วนที่บริหารโดย สกว.							
5. หมวดค่าใช้จ่ายทางอ้อม							
5.1 ค่าบำรุงสถาบัน (งวด ก.)							
รวมค่าใช้จ่ายทางอ้อม							
รวมค่าใช้จ่ายส่วนที่บริหารโดย สกว.							
6. สรุปค่าใช้จ่าย							
6.1 ค่าใช้จ่ายโดยตรง							
6.2 ค่าใช้จ่ายทางอ้อม							
6.3 รวมทั้งสิ้น							

โครงการย่อยที่ 1 การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเรือสำราญกลุ่มท่องเที่ยวอันดามัน

แผนงานวิจัย (ย่อย 1) เรื่อง : การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเรือสำราญกลุ่มท่องเที่ยวอันดามัน				งวดที่ 1	งวดที่ 2	งวดที่ 3	
ก. ส่วนที่โครงการบริหาร				6 เดือน	3 เดือน	3 เดือน	รวม
1. หมวดค่าตอบแทน	ต่อเดือน						
1.1 ค่าตอบแทนคณะผู้วิจัย							
รวมค่าตอบแทน							
2. หมวดค่าจ้าง	จำนวนคน	ต่อเดือน	จำนวนเดือน				
2.1 ค่าจ้างผู้ช่วยวิจัย ป.เอก							

2.2 ค่าจ้างผู้ช่วยวิจัย ป.โท							
2.3 ค่าจ้างผู้ช่วยวิจัย ป.ตรี							
รวมค่าจ้าง							
3. หมวดค่าใช้จ่าย							
3.1 ค่าหนังสือและถ่ายเอกสารในการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ							
3.2 ค่าจัดทำแบบประเมิน 200 ชุด							
3.3 ค่าตอบแทนผู้ตอบแบบสอบถาม (จำนวน 200 คน)							
3.4 ค่าใช้สอยในการเดินทางไปสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐและหน่วยงานในกทม. 3 คน 10 ครั้ง							
3.5 ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์/สนทนากลุ่ม 20 คน							
3.6 ค่าใช้สอยในการเดินทางไปเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวภาคใต้							
- ค่าเบี้ยเลี้ยง (จำนวน 1 คนๆ ละ 270 บาท) จำนวน 6 วัน 2 ครั้ง							
- ค่าเช่าที่พัก จำนวน 4 คน x 5 คืน x 1,000 บาท 2 ครั้ง							
- ค่าพาหนะจากที่พักไป-กลับสนามบิน (ภูเก็ต) 4 คน รวม 2 ครั้ง							
- ค่าเครื่องบินภูเก็ต 4 คน 2 ครั้ง							
- ค่าเช่ารถและเชื้อเพลิงในพื้นที่ 6 วัน 2 ครั้ง							
- ค่าเครื่องบินสิงคโปร์ 4 คน							
- ค่าพาหนะจากสนามบิน-ไปกลับท่าเรือ (สิงคโปร์) 4 คน							
- ค่าเบี้ยเลี้ยง (สิงคโปร์) 4 คน 2 วัน							
- ค่าธรรมเนียมใช้บริการรถท่องเที่ยวเรือสำราญ 4 คน							
3.6 ค่าจ้างที่ปรึกษาโครงการ							
3.7 ค่าจัดทำรายงานความก้าวหน้ารอบ 2เดือนและ 6เดือนรวม 20 เล่ม							
3.8 ค่าจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ จำนวน 10 เล่ม							
3.9 ค่าประมวลผลข้อมูลศักยภาพการท่องเที่ยวเรือสำราญจำนวน 200 ชุด							
3.10 ค่าถอดเทป							
3.11 ค่าใช้จ่ายสำหรับติดต่อสื่อสารตลอดโครงการ							
3.12 ค่าจัดประชุมกลุ่มย่อยและค่าตอบแทนและค่าเดินทางผู้เข้าร่วมประชุม 2 ครั้ง							
3.13 ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดตลอดโครงการ							
รวมค่าใช้จ่าย							
4. หมวดค่าวัสดุ							
4.1 ค่าวัสดุสำนักงาน							
4.2 วัสดุคอมพิวเตอร์							
รวมค่าวัสดุ							
รวมค่าใช้จ่ายส่วนที่โครงการบริหาร							
5. หมวดค่าใช้จ่ายทางอ้อม							
5.1 ค่าบำรุงสถาบัน (งวด ก.)							

	รวมค่าใช้จ่ายทางอ้อม			
	รวมค่าใช้จ่ายส่วนที่บริหารโดย สกว.			
6. สรุปค่าใช้จ่าย				
6.1 ค่าใช้จ่ายโดยตรง				
6.2 ค่าใช้จ่ายทางอ้อม				
6.3 รวมทั้งสิ้น				

โครงการย่อยที่ 2 การพัฒนากลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวเรือสำราญกลุ่มท่องเที่ยวอันดามัน

แผนงานวิจัย (ย่อย 2) เรื่อง : การพัฒนากลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวเรือสำราญกลุ่มท่องเที่ยวอันดามัน						
ก. ส่วนที่โครงการบริหาร			งวดที่ 1	งวดที่ 2	งวดที่ 3	
1. หมวดค่าตอบแทน	ต่อเดือน		6 เดือน	3 เดือน	3 เดือน	รวม
1.1 ค่าตอบแทนคณะผู้วิจัย						
รวมค่าตอบแทน						
2. หมวดค่าจ้าง	จำนวนคน ต่อเดือน จำนวนเดือน					
2.1 ค่าจ้างผู้ช่วยวิจัย ป.เอก						
2.2 ค่าจ้างผู้ช่วยวิจัย ป.โท						
2.3 ค่าจ้างผู้ช่วยวิจัย ป.ตรี						
รวมค่าจ้าง						
3. หมวดค่าใช้จ่าย						
3.1 ค่าหนังสือและถ่ายเอกสารในการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ						
3.2 ค่าจัดทำแบบสอบถาม 400 ชุด						
3.3 ค่าแปลแบบสอบถามเป็นภาษาจีน ญี่ปุ่น เกาหลี ฝรั่งเศส						
3.4 ค่าตอบแทนผู้ให้ข้อมูลแบบสอบถาม (จำนวน 400 คน)						
3.5 ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์/สนทนากลุ่ม 20 คน						
3.6 ค่าใช้สอยในการเดินทางไปสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐและหน่วยงานใน กทม. 3 คน 10 ครั้ง						
3.7 ค่าใช้สอยในการเดินทางไปเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวภาคใต้						
- ค่าเบี้ยเลี้ยง (จำนวน 1 คน) จำนวน 6 วัน 2 ครั้ง						
- ค่าเช่าที่พัก จำนวน 4 คน 5 คืน 2 ครั้ง						
- ค่าพาหนะจากที่พักไป-กลับสนามบิน (ภูเก็ต) 4 คน รวม 2 ครั้ง						
- ค่าเครื่องบินภูเก็ต 4 คน 2 ครั้ง						
- ค่าเช่ารถและเชื้อเพลิงในพื้นที่ 6 วัน 2 ครั้ง						
- ค่าเครื่องบินสิงคโปร์ 4 คน						
- ค่าเบี้ยเลี้ยง (สิงคโปร์) 4 คน 2 วัน						
- ค่าพาหนะจากสนามบิน-ไปกลับท่าเรือ (สิงคโปร์) 4 คน						
- ค่าธรรมเนียมใช้บริการการท่องเที่ยวเรือสำราญ 4 คน						
3.8 ค่าจ้างที่ปรึกษาโครงการ						

3.9 ค่าจัดทำรายงานความก้าวหน้ารอบ 2 เดือนและ 6 เดือน รวม 20 เล่ม				
3.10 ค่าจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ จำนวน 10 เล่ม				
3.11 ค่าประมวลผลจำนวน 400 ชุด				
3.12 ค่าถอดเทป				
3.13 ค่าใช้จ่ายสำหรับติดต่อสื่อสารตลอดโครงการ				
3.14 ค่าจัดประชุมกลุ่มย่อยและค่าตอบแทนและค่าเดินทางผู้เข้าร่วมประชุม รวม 2 ครั้ง				
3.15 ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดตลอดโครงการ				
รวมค่าใช้จ่าย				
4. หมวดค่าวัสดุ				
4.1 ค่าวัสดุสำนักงาน				
4.2 วัสดุคอมพิวเตอร์				
รวมค่าวัสดุ				
รวมค่าใช้จ่ายส่วนที่โครงการบริหาร				
5. หมวดค่าใช้จ่ายทางอ้อม				
5.1 ค่าบำรุงสถาบัน (งวด ก.)				
รวมค่าใช้จ่ายทางอ้อม				
รวมค่าใช้จ่ายส่วนที่บริหารโดย สกว.				
6. สรุปค่าใช้จ่าย				
6.1 ค่าใช้จ่ายโดยตรง				
6.2 ค่าใช้จ่ายทางอ้อม				
6.3 รวมทั้งสิ้น				

15.2 ภาพรวมของงบประมาณการวิจัยของแผนงานและโครงการย่อย

แผนงานวิจัย เรื่อง : แนวทางการพัฒนาศักยภาพและกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวเรือสำราญฯ				
สรุปใบปะหน้างบประมาณ				
	งวดที่ 1	งวดที่ 2	งวดที่ 3	รวม
1. หมวดค่าตอบแทน				
2. หมวดค่าจ้าง				
3. หมวดค่าใช้จ่าย				
4. หมวดค่าวัสดุ				
รวมค่าใช้จ่ายโดยตรง				
5. หมวดค่าใช้จ่ายทางอ้อม (งวด ก.)				
รวมค่าใช้จ่ายทางอ้อม				
รวมทั้งสิ้น				
	งวดที่ 1	งวดที่ 2	งวดที่ 3	รวม
ค่าใช้จ่ายส่วนที่โครงการบริหาร (ส่วน ก.)				

ค่าใช้จ่ายส่วนที่บริหารโดย สกว. (ส่วน ข.)	
ค่าใช้จ่ายทางอ้อม ค่าบำรุงสถาบัน (งวด ก.)	_____
รวมทั้งสิ้น	_____

15.3 รายละเอียดงบประมาณของแผนงานและโครงการย่อยแยกเป็นรายหมวด

15.3.1 งบประมาณของแผนงาน

แผนงานวิจัย เรื่อง : แนวทางการพัฒนาศักยภาพและกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวเรือสำราญา				
สรุปใบปะหน้าแผน				
	งวดที่ 1	งวดที่ 2	งวดที่ 3	รวม
1. หมวดค่าตอบแทน				
2. หมวดค่าจ้าง				
3. หมวดค่าใช้สอย				
4. หมวดค่าวัสดุ				
รวมค่าใช้จ่ายโดยตรง	_____	_____	_____	_____
5. หมวดค่าใช้จ่ายทางอ้อม (งวด ก.)				
รวมค่าใช้จ่ายทางอ้อม	_____	_____	_____	_____
รวมทั้งสิ้น	_____	_____	_____	_____
	งวดที่ 1	งวดที่ 2	งวดที่ 3	รวม
ค่าใช้จ่ายส่วนที่โครงการบริหาร (ส่วน ก.)	_____	_____	_____	_____
ค่าใช้จ่ายส่วนที่บริหารโดย สกว. (ส่วน ข.)	_____	_____	_____	_____
ค่าใช้จ่ายทางอ้อม ค่าบำรุงสถาบัน (งวด ก.)	_____	_____	_____	_____
รวมทั้งสิ้น	_____	_____	_____	_____

15.3.2 งบประมาณของโครงการย่อยที่ 1

แผนงานวิจัย เรื่อง : แนวทางการพัฒนาศักยภาพและกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวเรือสำราญา				
สรุปใบปะหน้าโครงการย่อยที่ 1				
	งวดที่ 1	งวดที่ 2	งวดที่ 3	รวม
1. หมวดค่าตอบแทน				
2. หมวดค่าจ้าง				
3. หมวดค่าใช้สอย				
4. หมวดค่าวัสดุ				
รวมค่าใช้จ่ายโดยตรง	_____	_____	_____	_____
5. หมวดค่าใช้จ่ายทางอ้อม (งวด ก.)				
รวมค่าใช้จ่ายทางอ้อม	_____	_____	_____	_____
รวมทั้งสิ้น	_____	_____	_____	_____
	งวดที่ 1	งวดที่ 2	งวดที่ 3	รวม
ค่าใช้จ่ายส่วนที่โครงการบริหาร (ส่วน ก.)	_____	_____	_____	_____

ค่าใช้จ่ายส่วนที่บริหารโดย สกว. (ส่วน ข.) ค่าใช้จ่ายทางอ้อม ค่าบำรุงสถาบัน (งวด ก.) _____ รวมทั้งสิ้น _____

15.3.3 งบประมาณของโครงการย่อยที่ 2

แผนงานวิจัย เรื่อง : แนวทางการพัฒนาศักยภาพและกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวเรือสำราญฯ				
สรุปใบปะหน้าโครงการย่อยที่ 2				
	งวดที่ 1	งวดที่ 2	งวดที่ 3	รวม
1. หมวดค่าตอบแทน				
2. หมวดค่าจ้าง				
3. หมวดค่าใช้จ่าย				
4. หมวดค่าวัสดุ				
รวมค่าใช้จ่ายโดยตรง				
5. หมวดค่าใช้จ่ายทางอ้อม (งวด ก.)				
รวมค่าใช้จ่ายทางอ้อม				
รวมทั้งสิ้น				
	งวดที่ 1	งวดที่ 2	งวดที่ 3	รวม
ค่าใช้จ่ายส่วนที่โครงการบริหาร (ส่วน ก.)				
ค่าใช้จ่ายส่วนที่บริหารโดย สกว. (ส่วน ข.)				
ค่าใช้จ่ายทางอ้อม ค่าบำรุงสถาบัน (งวด ก.)				
รวมทั้งสิ้น				

16. ระดับความสำเร็จของงาน

P (Preliminary results)

17. ข้อเสนอการวิจัยหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของข้อเสนอการวิจัยนี้

- ไม่ได้เสนอต่อแหล่งทุนอื่น
- เสนอต่อแหล่งทุนอื่น (ระบุทุกแหล่งทุน)

18. คำชี้แจงอื่นๆ -

19. ลงลายมือชื่อผู้อำนวยการแผนงานวิจัย

(รองศาสตราจารย์ xxxxxx xxxxxxxxxxxx)
 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย
 วันที่...13...เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2558

20. คำอนุมัติของผู้บังคับบัญชาระดับอธิบดีหรือเทียบเท่าของภาครัฐ หรือกรรมการผู้จัดการใหญ่หรือเทียบเท่าในส่วนของภาคเอกชน ในการยินยอม/อนุญาต ให้ดำเนินการวิจัยรวมทั้งให้ใช้สถานที่ อุปกรณ์และสาธารณูปโภคในการดำเนินการวิจัย

(รองศาสตราจารย์ xxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxx)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

วันที่.....เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2558

ส่วน ข : ประวัติผู้รับผิดชอบแผนงานวิจัย

ผู้อำนวยการแผนงาน

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) xxxxxxxxx
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) xxxxxxxxx
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน
xxxxxxxxxx
3. ตำแหน่งปัจจุบัน
รองศาสตราจารย์
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก
สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สถานที่ติดต่อ: สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ถนนแจ้งวัฒนะ
ปากเกร็ด นนทบุรี 11120
หมายเลขโทรศัพท์ : xxxxxxxxx โทรสาร : 0 2503 3612
e-mail : xxxxxxxxx
5. ประวัติการศึกษา
xxxxxxxxxx
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ
xxxxxxxxxx
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ
 - 7.1 หัวหน้าโครงการวิจัย
 - 7.1.1 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
 - 7.1.2 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
 - 7.1.3 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
 - 7.1.4 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
 - 7.2 ผู้ร่วมวิจัย
 - 7.2.1 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
 - 7.2.2 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
 - 7.2.3 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
 - 7.3 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว
 - 7.3.1 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
 - 7.3.2 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

7.3.3 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

7.3.4 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

7.3.5 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

7.3.6 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

7.3.7 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับทุนวิจัยสถาบัน

**แบบเสนอโครงการวิจัยสถาบัน/การวิจัยจากงานประจำ(R2R)
เพื่อขอรับทุนอุดหนุนการวิจัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช**

1. **ชื่อโครงการวิจัย** การศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของสาขาวิชาวิทยาการจัดการ
The Study of Students' Dropout Reasons on Bachelor's Degree Programs at School of Management Science
2. **ประเภทของงานวิจัย** การวิจัยประยุกต์
3. **สาขาวิชาที่ทำกรวิจัย** สาขาการศึกษา
4. **คณะผู้ดำเนินการวิจัย**
 - 4.1 **ที่ปรึกษาโครงการวิจัย**
xxxxxxxxxx
 - 4.2 **หัวหน้าโครงการวิจัย**
รองศาสตราจารย์ xxxxxxxxxxxx สัดส่วนการทำวิจัย ร้อยละ 12.5
 - 4.3 **ผู้ร่วมโครงการวิจัย**

รองศาสตราจารย์ xxxxxxxxxxxx	สัดส่วนการทำวิจัย ร้อยละ 12.5
รองศาสตราจารย์ xxxxxxxxxxxx	สัดส่วนการทำวิจัย ร้อยละ 12.5
รองศาสตราจารย์ xxxxxxxxxxxx	สัดส่วนการทำวิจัย ร้อยละ 12.5
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ xxxxxxxxxxxx	สัดส่วนการทำวิจัย ร้อยละ 12.5
อาจารย์ xxxxxxxxxxxx	สัดส่วนการทำวิจัย ร้อยละ 12.5
อาจารย์ xxxxxxxxxxxx	สัดส่วนการทำวิจัย ร้อยละ 12.5
อาจารย์ xxxxxxxxxxxx	สัดส่วนการทำวิจัย ร้อยละ 12.5

5. ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

สาขาวิชาวิทยาการจัดการได้คำนวณอัตราการออกกลางคันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากจำนวนนักศึกษาที่ลาออกและตัดชื่อออกกับจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาตามสารสนเทศด้านนักศึกษาของกองแผนงานที่เว็บไซต์ <http://prpl.stou.ac.th:8080/stoumis/mismenu.htm> พบว่าอัตราการออกกลางคันของนักศึกษาอยู่ระหว่างร้อยละ 20.90 - 32.21 ดังตารางต่อไปนี้

ปีการศึกษา	ภาคการศึกษาที่ 1			ภาคการศึกษาที่ 2		
	จำนวน นศ.ที่ลาออกและตัดชื่อออก	จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน	อัตราการออกกลางคัน	จำนวน นศ.ที่ลาออกและตัดชื่อออก	จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน	อัตราการออกกลางคัน
2554	11,238	52,443	ร้อยละ 21.43	14,236	44,199	ร้อยละ 32.21
2555	ไม่มีข้อมูล	48,707	-	10,953	43,503	ร้อยละ 25.18
2556	9,187	43,967	ร้อยละ 20.90	ไม่มีข้อมูล	38,006	-

แม้ว่าอัตราการออกกลางคันดังกล่าวค่อนข้างมีทิศทางที่ลดต่ำลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2554 แต่ก็ยังคงสูงกว่าร้อยละ 20 ซึ่งหากสาขาวิชาวิทยาการจัดการสามารถลดอัตราการออกกลางคันให้ไม่เกินร้อยละ 20 ได้อย่างต่อเนื่อง ย่อมเป็นผลดีต่อผลการดำเนินงานด้านจำนวนนักศึกษาคงสภาพและรายได้จากการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี ประกอบกับสาขาวิชาวิทยาการจัดการเริ่มประสบปัญหาการลดลงของจำนวนนักศึกษาใหม่ในแต่ละปีการศึกษาด้วย ดังนั้นสาขาวิชาวิทยาการจัดการจึงควรให้ความสำคัญกับการลดอัตราการออกกลางคันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาแต่ละหลักสูตรเพื่อนำมากำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อลดการออกกลางคันของนักศึกษาแต่ละหลักสูตรตลอดจนเป็นข้อมูลในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตรต่อไป

6. วัตถุประสงค์การวิจัย

6.1 เพื่อศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของสาขาวิชาวิทยาการจัดการ 4 หลักสูตรคือ หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (การจัดการงานก่อสร้าง) หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรบัญชีบัณฑิต

6.2 เพื่อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานเพื่อลดการออกกลางคันของนักศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของสาขาวิชาวิทยาการจัดการ 4 หลักสูตร

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 คณะทำงานบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในสาขาวิชาวิทยาการจัดการ ได้ข้อมูลในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อลดการออกกลางคันของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

7.2 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรีของสาขาวิชาวิทยาการจัดการ ได้ข้อมูลประกอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร

7.3 สาขาวิชาวิทยาการจัดการลดอัตราการออกกลางคันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้ไม่เกินร้อยละ 20 ต่อภาคการศึกษา

8. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาศาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบวรรณกรรมที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

บุญศรี พรหมมาพันธุ์ (2541) วิจัยเรื่อง การสำรวจปัญหา ความต้องการและรูปแบบการเรียนในระบบการศึกษาทางไกล พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ที่เข้าเรียนรุ่นที่ 1 ในปีการศึกษา 2534 และรุ่นที่ 2 ปีการศึกษา 2535 มีความต้องการในด้านการบริการ ได้แก่ การชี้แจงให้นักศึกษาทราบกรณีที่สอบไม่ผ่านหลายครั้ง การจัดให้มีการอบรมเข้มกรณีที่นักศึกษาสอบไม่ผ่านหลายครั้ง การแจ้งผลการสอบและจัดส่งเอกสารการสอนให้นักศึกษาโดยเร็ว และด้านระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ได้แก่ การจัดให้มีการสอนเสริมทุกจังหวัด การปรับปรุงเนื้อหาวิชาในเอกสารการสอนให้ทันสมัย และควรมีการวัดและประเมินผลหลายเกรดมากกว่าเดิม โดยระบบการเรียนการสอนทางไกลที่เป็นปัญหา ได้แก่ ข้อสอบยากเกินไป ชุดวิชามีเนื้อหามากเกินไป ไม่มีการสอนเสริมในบางชุดวิชา และการขาดอาจารย์ให้คำแนะนำในการเรียน ส่วนการบริการของมหาวิทยาลัยที่เป็นปัญหา ได้แก่ การติดต่อระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา มีน้อย การแจ้งผลการสอบล่าช้า การจัดส่งเอกสารการสอนล่าช้า ส่วนนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หลักสูตรการศึกษานอกระบบ พบว่า มีความคาดหวังว่าจะนำความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตรนี้ไปปรับปรุงอาชีพการงาน ไปช่วย

พัฒนาชุมชนและพัฒนาความรู้ของตนเอง ส่วนปัญหาที่พบในการเรียน พบว่า ประสบปัญหาทั้งส่วนตัว วิธีการเรียน สื่อ และการวัดและประเมินผลของมหาวิทยาลัย

อรสา อติเรกผลิน และคณะ (2549) วิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการขอคืนและไม่ขอคืน สถานภาพนักศึกษาของอดีตนักศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการขอคืนสถานภาพนักศึกษาได้แก่ ปัจจัยด้านความพึงพอใจต่อบริการของมหาวิทยาลัย ความพร้อมในการศึกษา ความเชื่อถือในคุณภาพการศึกษา ความต้องการความสำเร็จ ทุนสนับสนุนการศึกษา แรงสนับสนุนทางสังคม ปัจจัยส่วนตัวนักศึกษา ความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจ และความต้องการการศึกษาต่อ ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการไม่ขอคืนสถานภาพนักศึกษา ได้แก่ ความไม่พึงพอใจต่อบริการของมหาวิทยาลัย ด้านเศรษฐกิจ ความไม่เชื่อถือในคุณภาพการศึกษา แรงผลักดันทางสังคม ความไม่พร้อมในการศึกษา ปัจจัยส่วนตัวของนักศึกษา ความไม่พร้อมในการเดินทาง ปัญหาภายในครอบครัว และภาระงานเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาต่อ

สุมาลี สังข์ศรี และคณะ (2551) วิจัยเรื่อง การศึกษาระบบการช่วยเหลือการเรียนและการคงอยู่ของนักศึกษา พบว่า ระบบการช่วยเหลือให้นักศึกษาให้คงอยู่จนสำเร็จการศึกษาประกอบด้วย ความช่วยเหลือ 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การช่วยเหลือก่อนเข้าศึกษา ประกอบด้วย การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย การให้ข้อมูลและคำแนะนำในการสมัครเข้าศึกษา การลงทะเบียน การรับสื่อการศึกษา และการผลิตสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ระยะที่ 2 การช่วยเหลือระหว่างการศึกษา ประกอบด้วย การให้ข้อมูลข่าวสารและการติดต่อกับมหาวิทยาลัย การสอนเสริมแหล่งความรู้ การติดต่อกับอาจารย์ ชมรมนักศึกษา การแนะแนวให้คำปรึกษา และระยะที่ 3 การช่วยเหลือในส่วนการประเมินการศึกษา ประกอบด้วย การออกข้อสอบปลายภาคที่เหมาะสม การประเมินระหว่างภาคการศึกษา ระบบการตัดเกรด และการจัด walk-in-exam ทั้งนี้ระบบการช่วยเหลือทั้ง 3 ระยะที่มีรายละเอียดย่อยๆ หลายด้าน ผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการทุกส่วนพร้อมกันไปทั้งระบบ การศึกษาทางไกลมีคุณประโยชน์หรือมีจุดเด่นในการที่จะนำมาใช้ในการจัดการศึกษาหลายประการด้วยกัน (สุมาลี สังข์ศรี, 2543)

สุมาลี สังข์ศรี (2551) กล่าวไว้ในงานวิจัยเรื่อง การบริการสนับสนุนการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล มสธ. ว่า การศึกษาทางไกลยังมีข้อจำกัดบางส่วน ซึ่งผู้นำวิธีการของการศึกษาทางไกลไปใช้อาจพึงตระหนักถึงข้อจำกัดเหล่านี้ ได้แก่

1. โอกาสในการพบผู้สอน การศึกษาทางไกลเป็นการศึกษาที่จัดให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองจากสื่อต่างๆ เป็นส่วนใหญ่ โอกาสที่จะพบกับผู้สอนแทบจะไม่มีเลยหรือน้อย อาจทำให้ผู้เรียนรู้สึกขาดผู้ให้แรงจูงใจ ขาดคำแนะนำและขาดผู้ให้ความกระจ่าง เมื่อศึกษาจากสื่อด้วยตนเองไม่เข้าใจ ผู้เรียนไม่อาจซักถามหรือโต้ตอบกับผู้สอนในทันทีทันใดเหมือนการเรียนในชั้นเรียน ประเด็นนี้อาจมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนการมีกำลังใจศึกษาต่อเนื่องจนจบหลักสูตร จุดอ่อนดังกล่าวนี้อาจแก้ไขได้โดยการจัดให้มีกิจกรรมพบปะระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนบ้างเป็นครั้งคราว เพื่อผู้เรียนจะได้มีโอกาสซักถามปัญหาในเนื้อหาวิชา ตลอดจนขอคำแนะนำปรึกษาในการเรียนหรือถ้ามีการใช้สื่อคอมพิวเตอร์ ผู้เรียนอาจจะติดต่อผู้สอนได้โดยตรงทางอีเมล (e-mail)

2. โอกาสในการพบเพื่อนผู้เรียนด้วยกัน ด้วยวิธีการศึกษาทางไกล ผู้เรียนจะศึกษาของตนเองเป็นรายบุคคล จะไม่ศึกษาพร้อมกันเป็นชั้นเรียน เพราะฉะนั้นผู้เรียนแต่ละคนจะศึกษาด้วยตนเองอยู่ที่บ้าน ขาดโอกาสที่จะพบปะซักถามปรึกษาหารือ ช่วยกันคิด ช่วยกันเรียน ช่วยกันแนะนำเหมือนกับการเรียนในชั้นเรียน จึงอาจทำให้ผู้เรียนรู้สึกโดดเดี่ยวไม่มีเพื่อน ไม่ทราบความเป็นไปหรือความก้าวหน้าในการเรียนของผู้อื่น ซึ่งการมีเพื่อนจะช่วยให้เกิดกำลังใจ เกิดความพยายามได้ เห็นตัวอย่างว่าเขาเรียนได้ เราก็ควรจะเรียนได้ เป็นต้น

วิธีการที่จะแก้ปัญหาในประเด็นนี้ จะคล้ายกับการแก้ปัญหาในข้อ 1 คือ การจัดให้มีการพบกันระหว่างผู้เรียนเป็นครั้งคราว ซึ่งอาจจะจัดพร้อมกับการพบครูผู้สอนด้วย โดยให้ผู้เรียนมาพบเป็นกลุ่ม ในกรณีเช่นนี้จะทำให้ผู้เรียนได้พบปะกันและได้พบครูผู้สอนด้วย ซึ่งผู้เรียนอาจนัดพบปะปรึกษาหารือกันหรือติววิชาตนเองเป็นครั้งคราว หรือผู้เรียนอาจจะสื่อสารระหว่างกันทางคอมพิวเตอร์อีกด้วยก็ได้

3. การแบ่งเวลาในการเรียนของผู้เรียน วิธีการศึกษาทางไกลจะให้อิสระแก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเต็มที่ ผู้เรียนจะจัดสรรเวลาในการเรียนของตนเอง จัดแบ่งเวลาจากภารกิจของตนเอง จะเรียนเมื่อไรก็ได้เมื่อมีความพร้อม ไม่มีใครคอยกำหนดคอยกำกับเหมือนการเรียนกับครูในชั้นเรียน และไม่ต้องเรียนพร้อมกับผู้อื่นเหมือนการเรียนในชั้นเรียน ใครพร้อมเมื่อใด ว่างเมื่อใดก็สามารถเรียนได้ทันที แต่ส่วนปัญหาที่พบก็คือ ผู้เรียนมักจะมีจุดอ่อนในการแบ่งเวลาให้กับการเรียน มีจุดอ่อนในการควบคุมตนเองให้มีวินัยในตนเองต่อการให้เวลาในการเรียนอย่างสม่ำเสมอ ผู้เรียนมักจะมีภารกิจอื่นมากมาย หรือมีสิ่งอื่นมาจูงใจมากกว่าการเรียน หรือบางรายอาจจะผลัดวันประกันพรุ่งไปจนถึงเวลาสอบ ทำให้ไม่มีเวลาศึกษาจากสื่อเท่าที่ควร

ปัญหาในประเด็นนี้จะพบมาก เพราะผู้เรียนโดยวิธีการศึกษาทางไกลส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ประกอบอาชีพการทำงานแล้วและที่มีภาระอื่นที่ต้องทำมาก ปัญหานี้ผู้เรียนจะต้องแก้ด้วยตนเอง สิ่งที่สถาบันการศึกษาทางไกลจะช่วยให้ก็คือ ช่วยเหลือคำแนะนำปรึกษา ช่วยแนะแนวทางในการเรียน การจัดสรรเวลา และการปรับตัวให้เข้ากับการเรียนด้วยวิธีการศึกษาทางไกล

4. คุณภาพของสื่อที่ใช้ในการเรียน เนื่องจากการเรียนโดยวิธีการศึกษาทางไกล ผู้เรียนจะต้องเรียนด้วยตนเองจากสื่อชนิดต่างๆ เป็นหลัก ซึ่งสื่อเหล่านี้ประกอบไปด้วยสื่อหลักและสื่อเสริม สื่อหลักเป็นสื่อที่บรรจุเนื้อหาวิชาไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ สื่อเสริมเป็นสื่อที่เสริมเนื้อหาวิชาบางส่วนบางตอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น ในการผลิตสื่อโดยเฉพาะสื่อหลักนั้น ในการให้เนื้อหาผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญต้องตระหนักกว่าเป็นการเขียนหรือการให้เนื้อหาที่ให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง ผู้เรียนไม่สามารถซักถามได้ทันทีทันใดเมื่อไม่เข้าใจเหมือนการเรียนในห้องเรียนและปัญหาที่อาจพบ คือ การถ่ายทอดเนื้อหาเข้าใจยากซับซ้อนวุ่น เป็นลักษณะที่ต้องมีการอธิบายเสริมจึงเข้าใจ ถ้าสื่อที่ผลิตออกมาเป็นเช่นนั้นจะเกิดปัญหาแก่ผู้เรียนมากจะทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจบทเรียนและไม่มีความมั่นใจที่จะซักถามได้ ในที่สุดจะเกิดความท้อแท้เบื่อหน่ายและหยุดเรียนไปในที่สุด เพราะฉะนั้นวิธีแก้ไขก็คือ ต้องให้ผู้เขียนหรือผู้ผลิตสื่อตระหนักว่าสื่อที่ผลิตไม่ใช่สื่อที่ใช้เพื่อประกอบการสอนของครู แต่เป็นสื่อที่ผลิตเพื่อให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง

5. การติดต่อสื่อสารกับสถาบันการศึกษา ในการจัดการศึกษาด้วยวิธีการศึกษาทางไกล ส่วนใหญ่สถาบันผู้จัดต้องรับผิดชอบกับนักศึกษาจำนวนมาก เพราะการศึกษาโดยวิธีทางไกลจะไม่มีจำกัดรับผู้เรียน ใครสนใจก็สามารถสมัครเข้าเรียนได้ เพราะฉะนั้นบางหลักสูตรอาจมีผู้สมัครเรียนเป็นจำนวนหมื่นหรือมากกว่า เพราะเมื่อบางสถาบันจัดการศึกษาในหลายหลักสูตร จึงมีผู้เรียนรวมกันเป็นแสนคน จากการที่มีนักศึกษาเป็นจำนวนมากเช่นนี้ การติดต่อสื่อสารระหว่างสถาบันกับนักศึกษาจึงค่อนข้างล่าช้าหรือมีอุปสรรคบ้าง โดยเฉพาะในสถาบันที่ใช้การติดต่อทางไปรษณีย์ ยังไม่ได้ใช้เครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัย การที่นักศึกษาติดต่อกับมหาวิทยาลัยไม่สะดวกหรือเกิดความล่าช้าจนเกิดผลเสีย เช่น ไม่ได้รับเอกสารการสอนและสื่อการเรียนการสอน ไม่ได้รับการแจ้งกำหนดสอบ ไม่ได้รับการแจ้งกำหนดการลงทะเบียนจนทำให้นักศึกษาลงทะเบียนไม่ทันหรือเรียนไม่ทันผู้อื่น เป็นต้น ถ้าเกิดปัญหาเช่นนี้บ่อยครั้งจะทำให้นักศึกษาเกิดความเบื่อหน่ายท้อถอยและไม่พอใจกับระบบ อาจจะทำให้นักศึกษาเลิกเรียนแล้วไปเรียนกับระบบที่มีการเข้าเรียนหรือติดต่อกับมหาวิทยาลัยโดยตรงมากกว่า

วิธีการแก้ไขปัญหานี้อาจทำได้โดยสถาบันการศึกษาต้องปรับระบบการติดต่อสื่อสารกับนักศึกษาให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้น เช่น ข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนหรือการลงทะเบียนไม่มีการชักถามหรือไม่ต้องการแนะนำ อาจแจกไปไว้ยังเครือข่ายของสถาบันในระดับท้องถิ่นให้นักศึกษารับได้ด้วยตนเอง การตอบคำถาม การติดต่อกับสถาบันที่ต้องการคำแนะนำหรือการตัดสินใจ สถาบันอาจจัดให้มีเจ้าหน้าที่ของสถาบันไปประจำอยู่ในระดับท้องถิ่นอย่างทั่วถึง เพื่อนักศึกษาไม่ต้องมาติดต่อยังสถาบันส่วนกลางแต่เพียงแห่งเดียว เป็นต้น

จุดอ่อนเหล่านี้เป็นจุดอ่อนหลักๆ ที่ผู้จัดการศึกษาด้วยวิธีการทางไกลพึงระวังและหาทางป้องกันแก้ไข เพื่อให้การจัดการศึกษาด้วยวิธีการศึกษาทางไกลเกิดประสิทธิภาพสูง

นอกจากนี้ สุมาลี สังข์ศรี (2551) ยังกล่าวถึงงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า การวางแผนการเรียนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (สมศักดิ์ มีทรัพย์หลาก, 2541) สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญทิพย์ สิริธรังสี (2542) พบว่า การวางแผนการเรียน การให้กำลังใจ การให้คำปรึกษาแนะนำจากอาจารย์ประจำและอาจารย์สอนเสริม เพื่อนเรียน เพื่อนร่วมงาน ครอบครัว ผู้บังคับบัญชาเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และ สุนนท์ นิลบุตร (2538) พบว่า การสอนเสริม เป็นสื่อเสริมที่เป็นปัจจัยสำคัญทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการศึกษาสูงกว่าผู้เรียนที่ไม่ได้เข้ารับการสอนเสริม เช่นเดียวกับ ดรชณี บุญเหมือนใจ (2549) ที่พบว่า สื่อสอนเสริม เป็นสื่อที่มีการใช้มากที่สุดและเป็นสื่อที่เป็นกลยุทธ์การเรียนทางไกลให้สำเร็จ การสอนเสริมเป็นสื่อเสริมที่เป็นประโยชน์ควรมีการจัดสอนเสริมให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ และประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการสอนเสริม รวมทั้งผลิตสื่อเสริมรูปแบบที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงและสะดวกในการเรียนรู้ นอกจากนี้ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ได้แก่ แรงจูงใจทั้งส่วนตัวและอาชีพ การให้คำแนะนำ การวางแผนการเรียนที่ดี การแนะนำเรื่องการเตรียมตัวสอบ การประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการสอนเสริม เนื่องจากการสอนเสริมเป็นสื่อเสริมที่เป็นประโยชน์ควรมีการจัดสอนเสริมให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ รวมทั้งผลิตสื่อเสริมรูปแบบที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงและสะดวกในการเรียนรู้ กลยุทธ์การเรียนทางไกล ที่ประกอบด้วย การวางแผนการเรียน การศึกษาสื่อสิ่งพิมพ์ การใช้สื่อเสริมประเภทการสอนเสริม การเตรียมตัวและการสอบเป็นกลยุทธ์การเรียนทางไกลที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ

คุณลักษณะของผู้เรียนทางไกลที่ประสบความสำเร็จและได้เกียรตินิยม ควรมีคุณลักษณะส่วนตัว 6 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษา สามารถฟังและจับประเด็นได้ตรงความหมาย ด้านความประพฤติ มีความซื่อสัตย์และมีสำนึก เป็นระบบ เป็นผู้ที่รักความสะอาด เรียนรู้ แต่งกายสุภาพ ถูกต้องตามสากลนิยม ด้านการคิดวิจารณ์ญาณ มีความคิดเป็นระบบ มีเหตุและผล ด้านการรักความก้าวหน้า เป็นผู้ที่ไม่รู้ ศึกษาค้นคว้า หาความรู้ตลอดเวลา และด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานได้ วิธีการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลที่นำไปสู่การเรียนสำเร็จและได้รับเกียรตินิยม ควรใช้วิธีการศึกษาใน 3 ประเด็น ตามลำดับ ได้แก่ การเตรียมตัวการสอบ การอ่านเอกสารการสอนและการวางแผนการเรียน (เบญจวรรณ บุชปวนิช, 2542) เพื่อให้ นักศึกษามีความสามารถทางการเรียนในเรื่องที่ศึกษาได้ดี เนื่องจาก นักศึกษาทางไกล จะเรียนตามประสบการณ์เดิม ทำให้ขาดทักษะการเรียน หรือความสามารถทางการเรียนในระบบการศึกษาทางไกล ประกอบกับระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยยาก ผู้เรียนไม่ชอบ เพราะเป็นระบบทางไกลที่ต้องเรียนด้วยตนเอง เรียนจบยาก ต้องมีวินัยในตนเอง ต้องใช้ความอดทนสูง (ศิริพร สัจจามันท์และคณะ, 2540)

โดยจากการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา มสธ. ต่อบริการแนะแนวของฝ่ายแนะแนวการศึกษา มสธ. พบว่า นักศึกษาที่เคยใช้บริการขอรับคำปรึกษาทางโทรศัพท์ ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องมากที่สุด สำหรับคอลัมน์แนะแนว

ใน ชาว มสธ. นักศึกษาจะอ่านคอลัมน์ “ตอบจดหมาย” ทุกครั้ง และในการรับฟังและรับชมรายการวิทยุกระจายเสียงและรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการแนะแนวการศึกษา นักศึกษามีความเห็นที่ได้ให้ความสนใจต่อเนื้อหาสาระการแนะแนวการศึกษามากที่สุด และมีความต้องการในใช้สื่อแนะแนวการศึกษา และสื่อแนะแนวชุดวิชาอยู่ในระดับมาก (จิตติมา รักนาค, 2544) สอดคล้องกับงานวิจัยของวัลภา สบายยิ่งและคณะ (2552) ที่พบว่า นักศึกษามีความต้องการการแนะแนวการเรียนระหว่างการศึกษาในระดับมาก ใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ ทักษะการตอบข้อสอบปรนัย ข้อมูลการแนะแนวทางการเรียนให้สามารถเรียนได้จนสำเร็จการศึกษา และทักษะการตอบข้อสอบอัตนัย ดังนั้นการให้บริการสนับสนุนการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นกับระบบมหาวิทยาลัยเปิด บริการหลักๆ ที่ต้องมี ได้แก่ การจัดศูนย์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ และจัดบริการอย่างหลากหลายทั้งบริการแนะแนวให้คำปรึกษา บริการสื่อการศึกษา หรือการติดต่อสื่อสารกับผู้เรียน เป็นต้น (สุมาลี สังข์ศรี, 2545)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงควรให้ความรู้กับนักศึกษาเกี่ยวกับวิธีเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ชุดพัฒนา ได้แก่ ชุดพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง การวางแผนการเรียน ลักษณะและวิธีการอ่าน การจดบันทึก และการเตรียมตัวสอบดังกล่าวตั้งแต่การเข้ารับการปฐมนิเทศ รวมทั้งควรมีการจัดทำรายการแนะแนวการเรียนผ่านสื่อต่าง ๆ (ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์, 2539) นอกจากนี้วิธีการเรียนของนักศึกษาที่ทำให้ประสบความสำเร็จในระบบการศึกษาทางไกล ต้องใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนโดยมีการปรึกษาอาจารย์ และเรียนร่วมกับเพื่อน โดยแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนทางไกล มสธ.คือ แบบการเรียนรู้ด้วยตนเองแบบซิမ်ซับ โดยหากมีการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง (ลัดดาวลัย เพชรโรจน์, 2542) และวิธีการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนทางไกล เป็นวิธีที่ช่วยเสริมแรงจูงใจผู้เรียน กระตุ้นความสนใจและทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เรียน และยังเป็นวิธีที่ช่วยเพิ่มทักษะทางสังคมที่มีคุณค่าต่อการดำรงชีวิต โดยควรมีการนำวิธีการดังกล่าวไปใช้ในการฝึกปฏิบัติเชิงวิชาการ และการอบรมเข้มประสบการณ์ชุดวิชา เพื่อพัฒนาทักษะการเรียน การทำงาน สามารถทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ของผู้เรียนทางไกล

สุมาลี สังข์ศรี และคณะ (2551) กล่าวในงานวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการคงอยู่ของนักศึกษา : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และมหาวิทยาลัยเปิดแห่งมาเลเซีย ว่าจากการดำเนินงานที่ผ่านมา ถ้าพิจารณาการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งมหาวิทยาลัยจนถึงปัจจุบัน ปรากฏว่ามีผู้สมัครเข้าศึกษาระดับปริญญาตรี เฉลี่ยปีละประมาณ 8-9 หมื่นคน ซึ่งถ้านับตั้งแต่เปิดรับนักศึกษาปริญญาตรีรุ่นแรก (2524) จนถึงปัจจุบัน (2551) มหาวิทยาลัยมีนักศึกษาปริญญาตรีประมาณ 2 ล้านคนเศษ และมีนักศึกษาปริญญาตรีสำเร็จการศึกษา ปีละประมาณ 1 หมื่น 5 พันคน หากรวมผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีตั้งแต่รุ่นแรกถึงปัจจุบัน ประมาณ 3 แสนคน (ประมาณ จากข้อมูลของฝ่ายสารสนเทศ กองแผนงานมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551) ซึ่งข้อมูลดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยได้ให้บริการโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาแก่ประชาชนเป็นจำนวนมาก ผู้เข้าศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาความรู้และประสบการณ์ ซึ่งนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ พัฒนานตนเองและพัฒนาสังคม หากไม่มีมหาวิทยาลัยเปิดเช่นนี้ โอกาสที่ประชาชนผู้ประกอบอาชีพแล้วเหล่านี้จะได้ยกระดับการศึกษาของตนจะเป็นไปได้ยากมาก

อย่างไรก็ตามเมื่อศึกษาจำนวนผู้สมัครเข้าศึกษากับจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาแล้วจะพบว่ามึนักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่สมัครเข้าศึกษาแล้ว และเรียนไประยะหนึ่งแต่ไม่อาจเรียนได้จนสำเร็จ ต้องออกกลางคันไปก่อน ซึ่งจากสถิติประมาณการจากกองแผนงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2549) พอจะสรุปได้ว่ามีอัตราการออกกลางคันประมาณร้อยละ 50-55 และการออกกลางคันนี้จะพบมากในปีแรก ๆ ของการศึกษา การที่นักศึกษาออก

กลางคืนนี้อาจเป็นเพราะในระบบการศึกษาทางไกลนั้น ผู้เรียนต้องเรียนด้วยตนเองจากสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่ จะมีโอกาสพบผู้สอนบ้างเป็นครั้งคราว ซึ่งเป็นการเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนในระบบทางไกลนั้นนักศึกษาจะต้องกำหนดเวลาเรียนของตนเอง จัดเวลาให้กับตนเอง ต้องเตือนตนเองเมื่อถึงกำหนดเวลาทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การลงทะเบียน การสอนเสริม การสอบ จะไม่มีผู้สอนคอยบอกอยู่เสมอดังเช่นการเรียนในชั้นเรียน นับว่านักศึกษาต้องมีวินัยในตนเองเป็นอย่างมาก

นักศึกษาส่วนใหญ่อาจจะไม่คุ้นเคยกับระบบที่ต้องศึกษาด้วยตนเอง ต้องบริหารเวลาของตนเองเช่นนี้และอีกประการหนึ่ง ธรรมชาติของนักศึกษาที่เรียนด้วยระบบทางไกล พบว่าส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ทำงานแล้ว มีอายุเกินวัยเรียน มีภาระมากมายทางการทำงาน ทางครอบครัว ทางสังคมและอื่น ๆ การที่กลับไปเข้ามามีการเรียนอีกครั้งหนึ่ง และเป็นการเรียนด้วยระบบการศึกษาทางไกลที่ต้องบริหารจัดการเวลาและควบคุมตนเองในเรื่องการเรียนเช่นนี้ นับว่า จะต้องมีการปรับตัวเป็นอย่างมาก และต้องบริหารจัดการภาระต่าง ๆ เพื่อให้มีเวลาเหลือสำหรับการเรียนด้วย ถ้าไม่มีการปรับตัวที่เหมาะสม และไม่จัดระบบการเรียนที่ดี โอกาสที่จะสอบไม่ผ่านก็มีมาก และเมื่อสอบไม่ผ่านประมาณ 1 หรือ 2 ภาคการศึกษา นักศึกษาก็จะเริ่มเกิดความท้อแท้และคิดว่าตนเองอาจจะไม่เหมาะสมกับระบบการเรียนเช่นนี้ ก็จะลงทะเบียนน้อยวิชาลงบ้าง หยุดเรียนชั่วคราวบ้าง หรือเลิกเรียนไปในที่สุด

การที่นักศึกษาออกกลางคืนจำนวนมากเช่นนี้เป็นการสูญเสียทั้งในเชิงเศรษฐกิจ ความมั่นใจและโอกาสต่าง ๆ ของตัวผู้เรียนเอง และยังมีผลกระทบโดยตรงต่อการลงทุนจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยและของประเทศชาติด้วย ดังนั้นหากได้มีการศึกษาวิเคราะห์สาเหตุที่แท้จริงแล้วหาแนวทางแก้ปัญหาในด้านต่าง ๆ เพื่อจะช่วยเหลือให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับระบบได้ รู้วิธีเรียน รู้ทักษะต่าง ๆ ในการเรียนจากสื่อด้วยตนเอง ก็จะช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ให้น้อยลงหรือหมดไป จะช่วยให้นักศึกษาเรียนอยู่ได้อย่างต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา

ปัญหาการออกกลางคืนนี้มีได้พบแต่ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเท่านั้น แต่จะพบว่ามีปัญหาคัลยคลึงกันในมหาวิทยาลัยเปิดในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เนื่องจากมีระบบการเรียนการสอนแบบเดียวกัน ลักษณะของผู้เรียนใกล้เคียงกัน

สมาลี สังข์ศรี (2551) กล่าวถึงด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคืน ปรากฏว่ามีปัจจัยหลายด้านที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคืนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิดที่สำคัญ ได้แก่

1. อายุ วูดเลย์ และ พาร์เลต (Woodley และ Parlett,1983) พบว่า เพศ อายุ พื้นฐานการศึกษา อาชีพ และที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการออกกลางคืนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิด เคมเบอร์(Kember,1989) รายงานว่า อายุ จำนวนบุตร เจ็บป่วยทางครอบครัว เป็นปัจจัยสำคัญในการออกกลางคืน วินด์แฮม (Windham,1994) และไพรส์ (Price,1993) พบว่าผู้ที่ยังคงศึกษาต่อเนื่องมักจะมีอายุน้อยกว่าผู้ออกกลางคืน

2. การงานและสังคม ลูว์ติท (Louttit,1968) และ คูลแลน (Cullen,1994) วิเคราะห์ว่าปัญหาหลักที่ทำให้ให้นักศึกษาที่เป็นผู้ใหญ่ออกกลางคืนคือ การปรับตัวระหว่างการเรียนกับปัจจัยทางด้านการงานและครอบครัว บอนแฮม และ ลัคกี้ (Bonham & Luckie,1993) เลวัลเลน (Lewallen,1993) สรุปว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการลาออกกลางคืน ได้แก่ การทำงานเต็มเวลา การได้เกรดต่ำ การเป็นชนกลุ่มน้อย ปัจจัยเกี่ยวกับครอบครัว ริดคินสัน และรูลเธอร์ฟอร์ด (Rickinson & Rultherford,1996) และ คูลแลน (Cullen,1994) ระบุปัจจัยที่นักศึกษาออกกลางคืนคือ การปรับตัวไม่ได้กับการเรียน การสูญเสียความเชื่อมั่น

3. การเงิน คูลแลน (Cullen,1994) ยัง(Young,1994) แฟน และชาน (Fan & Chan,1997) พบว่าปัจจัยด้านการเงินมีผลต่อการออกกลางคืน

4. ด้านวิชาการ ฌอง วินเนกี และเฟนเนอร์ (Chyong, Winiecki and Fenner,1998) พบว่า เนื้อหาที่ไม่ตรงกับความสนใจของผู้เรียน ความไม่พึงพอใจในเนื้อหาวิชา เนื้อหาวิชาไม่น่าสนใจมีผลต่อการออกกลางคัน

ชาน (Chan,1997) พบว่าวิชาที่ยากเกินไป เป็นสาเหตุของการออกกลางคัน เช่นเดียวกับ เฮอร์ซอก เซอร์จ (Herzog, Serge ,2004) ทำการศึกษานักศึกษาใหม่พบว่าปัจจัยที่เป็นตัวทำนายการคงอยู่ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คือ ผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ในภาคการศึกษาที่ 1 การเตรียมความพร้อมทางด้านวิชาการก็เป็นอีกปัจจัยที่สำคัญ

อเดลแมน (Adelman,1999) พบว่าพื้นฐานความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นตัวทำนายความสำเร็จระดับมหาวิทยาลัย

5. ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ราเมช ซี ชาร์มา (Ramesh, C. Sharma,2005)พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้เรียนมีผลต่อความสำเร็จในการเรียนของนักศึกษา

6. การสอบ อองวูบูซี และซีแมน (Onwuegbuzie and Seaman,1995) และ แคนตาซาโร (Cantazaro,1996) มีผลการวิจัยพบว่าการวิตกกังวลกับการสอบมีผลต่อผู้เรียน แคนตาซาโร (Cantazaro,1996) รายงานว่าถ้านักศึกษาได้พบกับประสบการณ์การสอบไม่ผ่านครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 จะยิ่งทำให้เขามีความวิตกกังวลมากขึ้น

7. ด้านสถาบัน ชาร์มา(Sharma,2005) กล่าวว่า ปัจจัยด้านสถาบันที่มีผลต่อการออกกลางคัน ได้แก่ องค์การบริหารของสถาบัน บริการสนับสนุนการเรียน และคุณภาพการเรียนการสอน

ส่วนด้านปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาเรียนไม่สำเร็จ มีผลการวิจัยของนักการศึกษาหลายท่าน ได้แก่

โรบินสัน (Robinson,1981) ระบุปัญหาทางการเรียน คือ การบริหารเวลา ขาดทักษะทางการเรียน ความรู้สึกโดดเดี่ยว ปัญหาครอบครัว

ดีแกน(Keegan,1986) ระบุว่า มีทั้งปัจจัยดึง (Pull Factor) และ ปัจจัยผลัก (Push Factor)

- ปัจจัยดึง (Pull Factor) ได้แก่ การเปลี่ยนงาน ปัญหาส่วนตัว ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่สถาบันการศึกษาควบคุมไม่ได้

- ปัจจัยผลัก (Push Factor) ได้แก่ ระบบการสอน สื่อการสอน เป็นปัจจัยที่สถาบันการศึกษา

เคาท์ส (Coutts,1994) ระบุเหตุผลส่วนตัว ได้แก่ การเริ่มงานใหม่ โอกาสที่จะได้รับการฝึกอบรมใหม่ๆ

ณรงค์ศักดิ์ ธนวิบูลย์ชัย (2532) พบว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้ศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ออกกลางคัน ไม่สามารถศึกษาจนสำเร็จเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ การไม่มีเวลาในการศึกษา การที่มีความรับผิดชอบต่อครอบครัวมากขึ้น การขาดการแนะนำปรึกษาจากผู้สอน การที่เนื้อหาในเอกสารการสอนบางชุดวิชามีมากเกินไป และมีความซ้ำซ้อน การที่รู้และเข้าใจว่าทำไมนักศึกษาจึงลาออกกลางคัน ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาเรียนไม่สำเร็จ จะช่วยให้สถาบันปรับนโยบายการรับเข้า การคัดเลือกนักศึกษา และรู้วิธีที่จะช่วยนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม

สำหรับด้านกลยุทธ์ในการส่งเสริมการคงอยู่ของนักศึกษา จากการศึกษาของชาร์มา (Sharma,2005) ชาร์มาพบว่าสถาบันการศึกษาทางไกลใช้หลากหลายวิธีการในการช่วยให้นักศึกษาคงอยู่ วิธีการเหล่านี้ ได้แก่ เริ่มต้นด้วยขั้นการรับเข้าศึกษา (Admission) โปรแกรมการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย (Outreach Programmes) การรู้จักสถาบัน (Know-about Institution) ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา บริการสนับสนุนผู้เรียน (Student Support Services) การใช้เทคโนโลยีในระบบการศึกษาทางไกล การปฐมนิเทศและการติดตามนักศึกษา และหลายวิธีผสมกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

- กระบวนการรับเข้าศึกษา (Admission Process) ควรมีการให้รายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการรับเข้า การให้คำแนะนำ ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้กลุ่มเป้าหมายตัดสินใจเข้าเรียน ควรเป็นข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง เพราะกลุ่มเป้าหมายจะได้มองถึงอนาคตการทำงานทำหลังจบการศึกษาด้วย

- โปรแกรมการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย (Outreach Programmes) ปีน (Bean,1982) แนะนำว่าสถาบัน ควรเข้าถึงครอบครัวและกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้รู้ว่าสถาบันเปิดสอนอะไรบ้าง มีบริการอะไรบ้าง บริการช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้เรียนตัดสินใจ ได้ถูกต้อง

- การจัดโปรแกรมที่ตรงกับความต้องการ (Best Fit Approach) กริทส์ (Grites,1979) กล่าวว่า การจัด โปรแกรมหรือกิจกรรมที่ตรงกับความต้องการ ตรงกับความสนใจของกลุ่มเป้าหมายจะช่วยให้ นักศึกษาคงอยู่

- บริการสนับสนุนการศึกษา (Student Support Services) บรินเลย์ (Brindley,1985) กล่าวว่า การ ขยายบริการสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การคงอยู่ของนักศึกษา ผู้บริหารการศึกษาทางไกลควรจะให้บริการ ช่วยเหลือทางวิชาการ เพื่อให้สนองความต้องการของผู้เรียน ในขณะที่ คลิง (Kling,1999) กล่าวว่าบริการที่สำคัญ ได้แก่ แหล่งข้อมูล เช่น ห้องสมุด การช่วยเหลือทางเทคโนโลยีในการใช้คอมพิวเตอร์ การติว บริการออนไลน์ เช่น การลงทะเบียน การให้คำแนะนำปรึกษา

- การใช้เทคโนโลยีในระบบการศึกษาทางไกล การเข้าถึงบทเรียนออนไลน์หรือบทเรียนทาง Web ที่จัดทำ ขึ้นโดยสถาบันการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญมากสำหรับผู้เรียนในระบบนี้ สำหรับผู้สอนต้องมีความรู้ที่เหมาะสมใน การใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอเนื้อหา และถ่ายทอดสู่ผู้เรียนรวมทั้งใช้เพื่อเพิ่มปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาที่อยู่ไกล นอกจากนั้นพบว่า การตอบคำถามผู้เรียนตรงเวลามีส่วนช่วยในการเรียนของผู้เรียนมาก

- สื่อ / บทเรียน ชาร์มา (Sharma,2005) กล่าวว่า การออกแบบบทเรียนสำหรับนักศึกษาทางไกลไม่ควร สร้างอุปสรรคให้แก่ผู้เรียน เนื้อหาวิชา รูปแบบการนำเสนอ วิธีการถ่ายทอดเนื้อหา มีผลอย่างมากต่อการคงอยู่ของ นักศึกษา

- โปรแกรมการปฐมนิเทศ ชาร์มา(Sharma,2005) โคล และพอนเซงอน(Coll and VonSeggon,1991) เซ็ดแมน(Seidman,1992,1995) และ โครเก็ต (Crockett,1984) กล่าวว่า การปฐมนิเทศควรเป็นการให้ข้อมูลที่ จำเป็นแก่นักศึกษาเพื่อจะใช้ในการปรับตัวในการเรียน นักศึกษาควรได้ทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักสูตรที่เปิด สอน สิ่งที่สถาบันคาดหวังว่าจะผลิตบัณฑิตให้เป็นอย่างไร บริการให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ ที่สถาบันจัด แนวทางการ ติดต่อระหว่างนักศึกษากับอาจารย์และสถาบัน บริการเรื่องทุนการศึกษา บริการแนะแนวให้คำปรึกษา บริการสอน ซ่อมเสริม บริการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ

- โปรแกรมการติดตามนักศึกษา ชาร์มา (Sharma,2005) กล่าวว่า การช่วยติดตามนักศึกษาโดยกลุ่ม เพื่อน และคณาจารย์ได้รับการรายงานว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ

- วิธีการที่หลากหลาย ฟิงค์ และคาร์ลาสควิลโล (Fink และ Carrasquillo,1994) เสนอกลยุทธ์ในการช่วย ให้การคงอยู่ของนักศึกษาว่าเป็นสิ่งที่จำเป็น โดยเขาได้เขียนหนังสือชื่อ “ Student Retention Strategies Handbook” ซึ่งเสนอหลากหลายวิธีในการช่วยนักศึกษา

ไพร์ซ (Price,1993) เสนอกลยุทธ์ในการช่วยการคงอยู่ของนักศึกษา เช่น จัดตั้งศูนย์สตรีเพื่อให้การ ช่วยเหลือนักศึกษาหญิง จัดสัมมนาเพื่อส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ การจัดตั้งกองทุน สนับสนุนให้มีการจ้างงานนักเรียนภายในสถาบัน จัดโครงการพัฒนาสาขาวิชา ส่งเสริมการจัดตั้งองค์กรนักศึกษา

อัลแลน (Allen,1993) ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการช่วยให้นักศึกษาคงอยู่ได้แก่

1. ด้านการรับเข้า ควรใช้กลยุทธ์การตลาด สถาบันต้องเข้าใจว่า กลุ่มเป้าหมายต้องการเข้าเรียนในสถาบันที่ตรงกับความต้องการของเขา กลุ่มเป้าหมายควรได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วนและให้แรงจูงใจ หรือท้าทายที่อยากจะเข้าเรียน ความพยายามที่แสวงหาผู้เรียนควรพิจารณาด้วงบประมาณ เวลา ขั้นตอนและผู้เรียนจะเรียนได้สำเร็จต้องใช้ความพยายามหรือระยะเวลาเพียงใด

2. การช่วยเหลือด้านการเงิน เป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยผู้เรียน อาจจะทำโดยให้ทุน การทำงานบางเวลา การให้คำแนะนำในการจัดการการเงิน การบริการช่วยเหลือทางการเงินที่สถาบันบริการควรประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง เพราะจะเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้กลุ่มเป้าหมายเข้าเรียน

3. การปฐมนิเทศและบริการช่วยเหลือนักศึกษา การปฐมนิเทศควรจะเป็นกิจกรรมที่ช่วยนักศึกษาอย่างต่อเนื่องในการปรับตัวเข้ากับ การเรียนในสถาบันได้ ควรมีกิจกรรมช่วยเหลือนักศึกษาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนตลอดโปรแกรมการศึกษา ควรมีช่วง (Session) ที่ให้ทักษะการเรียนรู้ ที่ควรครอบคลุมหลายหัวเรื่อง เช่น การบริหารเวลา ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ที่จะใช้แหล่งการเรียนรู้ และหัวข้ออื่น ๆ ที่เสนอแนะโดยผู้เรียน

4. การให้คำแนะนำปรึกษาทางวิชาการ สถาบันควรเตรียมนักแนะแนวและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางการแนะแนว ซึ่งมีความตระหนักและเข้าใจในปัญหาของผู้เรียนซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ทำงานแล้ว และเป็นผู้เสียต่อการออกกลางคัน ปัจจัยสำคัญสำหรับนักศึกษาเหล่านี้ คือ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว และเพื่อน การแนะแนวควรช่วยให้นักศึกษาได้สื่อสาร สิ่งที่เขาต้องการและการสนับสนุนที่เขาต้องการ

5. โปรแกรมช่วยเหลือนักศึกษาที่มีพื้นฐานอ่อน การจัดโปรแกรมช่วยเหลือการเรียนรู้เพื่อช่วยนักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาอ่อนกว่าผู้อื่น โปรแกรมควรออกแบบเพื่อจะช่วยนักศึกษาให้ได้รับการเติมเต็มให้มีความพร้อมเท่าเทียมกับผู้อื่น

6. การวางแผนอาชีพ การวางแผนอาชีพควรจะเป็นบริการลำดับขั้นๆ ที่สถาบันการศึกษาจัดบริการแก่ผู้เรียน โนเอล (Noel,1985) กล่าวว่า การมีโปรแกรมวางแผนอาชีพที่มีประสิทธิภาพมีส่วนต่อการคงอยู่ของนักศึกษา นักศึกษาไม่ควรถูกบังคับให้เรียนต่อไป ถ้าไม่ใช่โปรแกรมที่ตรงกับความต้องการของเขา ควรมีการแนะนำก่อนที่เขาจะตัดสินใจ

7. ครูและกระบวนการเรียนรู้ เกลเซอร์ (Gleazer,1980 อ้างจาก อัลเลน Allen1993) กล่าวว่า ครูควรเลือกเนื้อหา ออกแบบกิจกรรมและเลือกสื่อในการถ่ายทอดความรู้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน ผู้เรียนผู้ใหญ่ ชอบคอร์สที่บอกรายละเอียดล่วงหน้า ไม่กระทบกับตารางการทำงาน และกิจกรรมครอบครัว มีความพร้อมนำไปใช้ประโยชน์ได้

8. กิจกรรมนักศึกษา ควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้มาทำกิจกรรมร่วมกัน ได้พบปะช่วยเหลือกัน

นอกจากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชอีก ได้แก่

งานวิจัยของ สุมาลี สังข์ศรีและคณะ เรื่อง ระบบการช่วยเหลือการเรียนรู้และการคงอยู่ของนักศึกษาปริญญาตรีปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งศึกษาทั้งสาเหตุการออกกลางคันและปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาศึกษาต่อจนสำเร็จการศึกษา

งานวิจัยของกองแผนงาน ซึ่งเป็นงานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ (2545) รายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสำเร็จการศึกษาและออกกลางคันของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช รุ่นที่เข้าปีการศึกษา 2523/24-2532

งานวิจัยของ บุญศรี พรหมมาพันธ์ และคนอื่น ๆ (2538) เรื่อง การวิเคราะห์สาเหตุการออกกลางคันของ นักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงสาเหตุในประเด็นต่าง ๆ ที่ทำให้นักศึกษาออก กลางคันไม่สามารถเรียนจนสำเร็จ ซึ่งพบว่าว่ามีหลายสาเหตุด้วยกัน

9. สมมติฐานการวิจัย

สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีแตกต่างกันในแต่ละหลักสูตรของสาขาวิชา วิทยาการจัดการ

10. นิยามศัพท์/นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

10.1 สาเหตุการออกกลางคัน หมายถึง เหตุผลที่ทำให้นักศึกษาลาออกหรือเลิกเรียนก่อนครบกำหนด ระยะเวลาการศึกษาของหลักสูตร

10.2 นักศึกษา หมายถึง ผู้เรียนในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของสาขาวิชาวิทยาการจัดการที่ลาออกหรือ ถูกตัดชื่อออกจากการศึกษาในหลักสูตรก่อนครบกำหนดระยะเวลาการศึกษาของหลักสูตร

11. ขอบเขตการวิจัยและกรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มุ่งศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของสาขาวิชา วิทยาการจัดการ 4 หลักสูตรคือ หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (การจัดการงานก่อสร้าง) หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรบัญชีบัณฑิต โดยประชากรคือนักศึกษาที่ออกกลางคันในแต่ละ หลักสูตรและกลับมาเป็นนักศึกษาใหม่ของสาขาวิชาวิทยาการจัดการตั้งแต่ปีการศึกษา 2553-2558 ซึ่งเป็นปี การศึกษาที่ใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงโครงสร้างใหม่ สำหรับจำนวนประชากรซึ่งได้รับแจ้งจากสำนักทะเบียนและ วัดผลเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2558 มียอดรวมทั้งสิ้น 45,365 คน แบ่งเป็นรายหลักสูตรดังนี้

11.1 หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (การจัดการงานก่อสร้าง) จำนวน 690 คน

11.2 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต จำนวน 20,974 คน

11.3 หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต จำนวน 17,169 คน

11.4 หลักสูตรบัญชีบัณฑิต จำนวน 6,532 คน

12. ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลักโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่ออกกลางคันด้วยการ สทนากลุ่ม (Focus group) แยกตามหลักสูตรโดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงหลักสูตรละ 6-12 คน และใช้การวิจัย เชิงปริมาณเพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติมด้วยแบบสอบถามซึ่งมีอัตราการตอบกลับค่อนข้างต่ำโดยกำหนดจำนวนใน หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (การจัดการงานก่อสร้าง) 304 ฉบับ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต 393 ฉบับ หลักสูตรรัฐ ประศาสนศาสตรบัณฑิต 391 ฉบับ หลักสูตรบัญชีบัณฑิต 377 ฉบับ รวม 1,465 ฉบับ และใช้การติดตาม 1-2 ครั้ง เพื่อให้ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมากที่สุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วย สถิติพรรณนา สถิติอ้างอิง และการวิเคราะห์เนื้อหา

13. สถานที่ทำการวิจัย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

14. ระยะเวลาดำเนินการวิจัย

ระยะเวลาดำเนินการวิจัย 9 เดือน

15. แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

กิจกรรม	เดือนที่								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	→								
2. จัดทำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล		→							
3. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มและการสำรวจเพิ่มเติมด้วยแบบสอบถาม			→						
4. วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย							→		
5. จัดทำและส่งรายงานการวิจัย								→	

16. รายละเอียดงบประมาณ

งบประมาณทั้งสิ้น 106,410 บาท (หนึ่งแสนหกพันสี่ร้อยสิบบาทถ้วน) ประกอบด้วยรายการในแต่ละหมวดดังนี้

ก. หมวดค่าตอบแทน	จำนวนเงิน
1) ค่าพิมพ์รายงานการวิจัยและค่าพิมพ์เครื่องมือวิจัยเหมาจ่าย 10,000 บาท	10,000
2) ค่าสมนาคุณผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือการวิจัยคนละ 1,000 บาท แต่เบิกจ่ายได้ไม่เกิน 3 คน	3,000
3) ค่าที่ปรึกษาโครงการวิจัยโครงการละไม่เกิน 10,000 บาท	10,000
ข. หมวดค่าใช้สอย	
1) ค่าวิเคราะห์และประมวลผลเหมาจ่ายโครงการละไม่เกิน 15,000 บาท	10,000
2) ค่าจัดทำเครื่องมือการวิจัยชุดละ 10 บาท ได้แก่ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม 4 ชุดและแบบสอบถาม 1,465 ชุด	14,690
3) ค่าพัฒนาและทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยเหมาจ่ายโครงการละไม่เกิน 3,000 บาท	1,000
4) ค่าไปรษณีย์ธุรกิจเพิ่มร้อยละ 20 ของจำนวนที่ส่ง จำนวน 1,465 ชุด ค่าส่งและรับคืน 10 บาทต่อชุด	17,580
5) ค่าบริหารโครงการ 10,000 บาท ได้แก่ ค่าโทรศัพท์ (ติดต่อผู้ร่วมสนทนากลุ่ม และอื่นๆ) โทรสารในการติดต่อประสานงาน ค่าใช้จ่ายในการประชุมทีมนักวิจัย	5,000
6) ค่าใช้จ่ายในการประชุมสนทนากลุ่ม 4 กลุ่ม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการวิจัย ได้แก่	
(1) ค่าห้องประชุมสนทนากลุ่ม 4 กลุ่ม (ประมาณ 3 ชม.) ห้องละ 600 บาท	2,400
(2) ค่าอาหารว่าง 1 มื้อสำหรับผู้วิจัยและผู้เข้าสนทนากลุ่ม ประมาณ 8+48= 56 คน คนละ 40 บาท	2,240
(3) ค่าพาหนะสำหรับผู้เข้าสนทนากลุ่ม 4 กลุ่มประมาณ 48 คน คนละ 500 บาท	24,000
(4) ค่าวัสดุในการสนทนากลุ่ม (ตามความเหมาะสมแต่ไม่เกิน 5,000 บาท)	2,000
ค. หมวดค่าวัสดุ	
1) ค่าจัดทำรายงานการวิจัยจำนวน 15 เล่ม เล่มละ 200 บาท 3,000 บาท	3,000
2) ค่าวัสดุสำนักงาน 1,500 บาท	1,500

17. ผลสำเร็จที่คาดว่าจะได้รับ และการนำไปใช้ประโยชน์

ได้ข้อมูลสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในแต่ละหลักสูตรของสาขาวิชาวิทยาการจัดการและการเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานเพื่อลดการออกกลางคันของนักศึกษาตั้งกล่าว เพื่อให้คณะทำงานบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในสาขาวิชาวิทยาการจัดการนำไปกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อลดการออกกลางคันของนักศึกษาและติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้สาขาวิชาวิทยาการจัดการมีอัตราการออกกลางคันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีไม่เกินร้อยละ 20 ต่อภาค

18. ลงชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย

(รองศาสตราจารย์ xxxxx xxxxxxxx)

วันที่ เดือน ธันวาคม พ.ศ.2558

เอกสารแนบท้ายโครงการ
ประวัติหัวหน้าโครงการวิจัยและผู้ร่วมโครงการวิจัย

1. หัวหน้าโครงการวิจัย

- ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย) xxxxxxxxxxxx
- (ภาษาอังกฤษ) xxxxxxxxxxxx
- รหัสประจำตัวประชาชน xxxxxxxxxxxx
- วุฒิการศึกษา xxxxxxxxxxxx
- ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์
- สถานที่ทำงาน สาขาวิชาวิทยาการจัดการ ทรศัพท xxx
- ประสบการณ์ด้านการวิจัย (หรือความชำนาญ) xxxxxxxx
- ประวัติการได้รับทุน
 - 1) xxxxxxxxxxxxxxxx
 - 2) xxxxxxxxxxxxxxxx
 - 3) xxxxxxxxxxxxxxxx
- ผลงานวิจัยที่พิมพ์ออกเผยแพร่
 - 1) xxxxxxxxxxxxxxxx
 - 2) xxxxxxxxxxxxxxxx

2. ผู้ร่วมโครงการวิจัย

- 2.1 ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย) xxxxxxxxxxxx
- (ภาษาอังกฤษ) xxxxxxxxxxxx
- รหัสประจำตัวประชาชน xxxxxxxxxxxx
- วุฒิการศึกษา xxxxxxxxxxxx
- ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์
- สถานที่ทำงาน สาขาวิชาวิทยาการจัดการ ทรศัพท xxx
- ประสบการณ์ด้านการวิจัย (หรือความชำนาญ) xxxxxxxxxxxxxxxx
- ประวัติการได้รับทุน
 - 1) xxxxxxxxxxxxxxxx
 - 2) xxxxxxxxxxxxxxxx
 - 3) xxxxxxxxxxxxxxxx
- ผลงานวิจัยที่พิมพ์ออกเผยแพร่
 - 1) xxxxxxxxxxxxxxxx
 - 2) xxxxxxxxxxxxxxxx
- 2.2 ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย) xxxxxxxxxxxx
- (ภาษาอังกฤษ) xxxxxxxxxxxx
- รหัสประจำตัวประชาชน xxxxxxxxxxxx

วุฒิการศึกษา xxxxxxxxxxxx
ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน สาขาวิชาวิทยาการจัดการ โทรศัพท์ xxxx
ประสบการณ์ด้านการวิจัย (หรือความชำนาญ) xxxxxxxxxxxxxxxx
ประวัติการได้รับทุน

- 1) xxxxxxxxxxxxxxxx
- 2) xxxxxxxxxxxxxxxx
- 3) xxxxxxxxxxxxxxxx

ผลงานวิจัยที่พิมพ์ออกเผยแพร่

1) -

2.3 ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย) xxxxxxxxxxxx
(ภาษาอังกฤษ) xxxxxxxxxxxx
รหัสประจำตัวประชาชน xxxxxxxxxxxx
วุฒิการศึกษา xxxxxxxxxxxx
ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน สาขาวิชาวิทยาการจัดการ โทรศัพท์ xxxx
ประสบการณ์ด้านการวิจัย (หรือความชำนาญ) xxxxxxxxxxxxxxxx

ประวัติการได้รับทุน

- 1) xxxxxxxxxxxxxxxx
- 2) xxxxxxxxxxxxxxxx
- 3) xxxxxxxxxxxxxxxx

ผลงานวิจัยที่พิมพ์ออกเผยแพร่

- 1) xxxxxxxxxxxxxxxx
- 2) xxxxxxxxxxxxxxxx

2.4
2.5
2.6
2.7

จัดทำโดย

คณะทำงานการจัดการความรู้ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

อาจารย์ ดร.ภาวิน ชินะโชติ	หัวหน้าคณะทำงาน
รองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพงศ์ มีสมนัย	ผู้ทำงาน
รองศาสตราจารย์จิระภรณ์ ตันติชัยรัตนกุล	ผู้ทำงาน
รองศาสตราจารย์ณรงค์ศักดิ์ บุญเลิศ	ผู้ทำงาน
รองศาสตราจารย์ศรีธนา บุญญเศรษฐ์	ผู้ทำงาน
อาจารย์ ดร.จำเนียร ราชแพทยาคม	ผู้ทำงาน
นายรณสมรรถ รอดศรีจันทร์	เลขานุการ